

Velja po pošti:
 za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.20
 za Namčije celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V spravi prejemov mesečno . . . 1.80
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . K 7.—
 za Namčije celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostopna petstvarila (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat . . . po 30 v
 za dva- in večkrat . . . 25,,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostopna petstvarila po 60 v
 Izhaja vsak dan izvenredno delo in praznike ob 5. uri pop.
 Rodna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisni se ne vračajo; ne frankirana pisma ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Način
 poštno hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrake 20.511,
 bosn.-herz. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Narodnostno načelo.

Ljubljana, dne 14. aprila 1917.

Še nikoli nismo tolikokrat slišali o narodnostnem načelu, kot ravno sedaj v zadnjem poglavju svetovne vojne. Naj govori ta ali oni državnik v taboru entente, vsi govori o vojnih ciljih držav sporazuma iz zvene v vodilno misel, da se gre v tej vojni za narodnostno načelo, za pravice teptanih in zatiranih malih narodov. Edino Italijani radi ta klic preslišijo, njihov vodilni smoter v tej vojni je tako kakor vedno uresničenje »svetega egoizma« — il sacro egoismo, razširjenje italijanskega imperijalizma in to tudi na dežele in kraje, ki nimajo nič skupnega s stremeljenji veleitalijanske misli italijanskega naroda. Če bi hoteli biti Italijani dosledni tolikokrat povdarjanemu narodnostnem načelu, potem bi morali svoje zahteve temeljito reducirati. Tudi to resnico je začel svet — in to hočeš nočeš tudi Italija — razumevati, da je jugoslovansko vprašanje ravnotako velikanske važnosti za trajen mir — če ne še večje — kakor poljsko. Zato postajajo Lahi jako radi nervozni, zelo nervozni, če se govori o jugoslovanih. Ali ni to največja frivolnost, reklamirati zase v imenu narodnostnega načela, v imenu narodnostnega združenja, v imenu pravice malih teptanih narodov, naše slovensko in hrvaško ozemlje ob Adriji? Naj le vprašajo za to Slovence in Hrvate ob Adriji, katere bi radi potopili v laškem imperijalizmu, v smislu plebiscita tako kot leta 1867. in videli bodo, da bi pomenilo za Slovence in Hrvate italijansko podjarmljenje največjo nesrečo.

Zato kličemo Italijanom: roko proč od našega ozemlja!

Je pa še neka druga točka, na katero niso pozabile pri proglasitvi narodnostnega načela samo države sporazuma, ampak v prvi vrsti tu interesirana Italija. Kaj pa s tistimi kraji v sovražnih deželah, kjer prebivajo deli naroda, ki so prišli po krivici pod tuj jarem, v tujo celoto, s katero nimajo nič skupnega ne po mišljenju, ne po čustvovanju. Ali naj velja načelo o varstvu malih narodov samo za centralne države, tukaj pa ne?

Tako pridemo do poglavja, ki se mu pravi »Slovenska Benečija«. Ta del našega naroda je bil odtrgan l. 1866 od slovenskega narodnega telesa in je izročen počasni smrti. Italijani so skušali in skušajo sistematično uničiti slovensko narodno zavest med slovenskim benečanskim ljudstvom. O jeziku v šoli in uradih ni govora, ampak tudi v gospodarskem in kulturnem oziru jim je italijanska vlada mačeha. Edino trohico pravic imajo še v cerkvi, kjer skušajo pozhrtvovalni slovenski duhovniki vsaj to najmanjšo drobtinico naših narodnih pravic ohraniti. Toda tudi tu nastane vprašanje, kako dolgo bodo mogli vztrajati nasproti pritisku italijanske vlade.

Ozemlje beneških Slovencev se nahaja v severovzhodnem kotu italijanske pokrajine Videm (kjer je prefekt sedaj bivši tržaški poslanec in naš »prijatelj« dr. Pi-tacco) in se vleče ob avstrijski meji od goriških Brd, pa do Kanina. Približna meja tega jezikovnega predela proti furlansko-murmu življu so zahodni obronki čedadskega predgorja, Timent, Bela ter razvodno gorovje med Rezijo in Rekolano. Ta obmejni prostor meri krog 415 km² in na njem prebiva najmanj okrog 50.000 Slovencev. Natančno statistiko je radi tamnošnjih razmer težko sestaviti.

Izmed neslovenskih jezikoslovcev je obrnil pozornost na Slovensko Benečijo znani ruski učenjak Baudouin de Courtenoy, ki se je mudil l. 1873 v Reziji in izdal o Benečiji posebno delo.

Italijani so znani, da se jako radi sklicujejo na zgodovinske tradicije in zgodovinski značaj. Zato jim lahko povemo, da so prišli Slovenci že krog šestega stoletja v Benečijo in tam vodili boje z Langobardi. Prva zapisana poročila o beneških Slovencih nam je zapustil pred enajstimi stoletji živeči Pavel Diakoa. Seveda je bilo slovensko ozemlje v Benečiji veliko bolj široko kot danes, kakor pričajo slovenska krajeva imena. Še iz leta 1475 se nam je

ohranila vest, da je bila takrat slovensčina »domač jezik« ljudstva v Vidmu, plemstvo pa je govorilo nemško.

Ta beneška Slovenija, zatirana in teptana od italijanskega nenasitnega imperijalizma je izročena gotovi narodni smrti, ako ne pride sedaj rešitev.

In kdor bo hotel govoriti o narodnostnem načelu, o pravicah malih narodov, ta bo mogel načeti vprašanje zopetne priklopite slovenske Benečije slovenskemu zaokroženemu ozemlju. Slovenci ne segamo tako kot Lahi po tujem, ampak zahtevamo samo in edino to, kar je bilo naše in kar mora biti naše.

Ali se bodo uresničile sanje Beneškega domoljuba — P. Podreke — ki pravi l. 1871 v pesmi »Slovenija in njena hčerka na Beneškem«:

»Ne misli tak' hčerka slovenska, —
 ne obupaj na lastni prihod;
 Naj pride še sila peklena, —
 ne uniči slovenski zarod!«

Če ni pojm o narodnostnem načelu samo prazna beseda, kličemo svetu, kličemo Italiji: Ne naše zemlje Italijanom, ampak Italija naj vrne slovensko Benečijo slovenski narodni celoti, združeni pod habsburško dinastijo v novi svobodni Avstriji narodov!

Branitelj naše Gorenjske — naš novi vojni minister.

Včeraj smo priobčili radostno novico, da je cesar imenoval ekscelenco generala Stöger Steiner pl. Steinstättena za vojnega ministra. Ime novega ministra bo za vedno spojeno z zgodovino naše dežele in našega naroda — saj smo večkrat poročali o iskrenih zvezah, ki so vezale tega visokega vojaškega dostojanstvenika z našim dobrim slovenskim gorenjskim ljudstvom. Ekscelenca je kot korni poveljnik spoznal naš narod, njegove vrline, njegovo čisto, neskaljeno zvestobo. Nikdar ne bomo pozabili prekrasnih besedi, katere je ekscelenca ob odlikovanju g. župana Arha v Bohinjski Bistrici govoril o našem narodu, ki je bil in ostane najzvestejši branik Avstrije na jugu. Iskreno pozdravljamo ekscelenco novega vojnega ministra na novem odličnem mestu z gorlo željo, da mu Bog da v trdnem delu vso moč, da naši dragi Avstriji pripomore do popolne zmage njene pravice!

General pehote Rudolf Stöger-Steiner pl. Steinstätten je bil rojen leta 1861 v Pernegg-u na Štajerskem. Po končani kadetnici je leta 1880 postal poročnik pri lovskem bataljonu št. 9. Ko je z izvrstnim uspehom končal vojno šolo (1884—86), je opravljal različne generalštabne službe in je bil leta 1890 kot stotnik sprejet v generalštabni zbor. Že kot stotnik je poučeval na vojni šoli. L. 1896. je postal major, 1899 podpolkovnik, 1903 polkovnik, 1909 generalni major, 1912 podmaršal, 1915 general pehote.

Ko je izbruhnila vojna, je podmaršal Stöger poveljeval 4. pehotni diviziji v armadi generala Auffenberga. Po italijanski vojni napovedi je stopil na čelo nekega armadnega zbora na soški fronti.

Novi vojni minister se odlikuje po vojaški znanosti, bogati praktični izkušnji in obsežnem poznavanju oseb. Prihaja neposredno s fronte, kjer je kot poveljnik v odgovornosti polnih postojankah izbral svoje znanje ter spoznal vse praktične potrebine čet. Na fronti se je ponovno izkazal kot izborni organizator. Teoretično znanje in praktična izkušnja sta v osebi novega vojnega ministra v enaki meri združeni in mu dajejo sijajno pripravo za njegovo novo, zelo odgovorno mesto.

Odhod vojnega ministra iz Bohinjske Bistrice.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Bohinjska Bistrica, 13. aprila 1917.

V petek z jutranjim vlakom se je odpravil s fronte vojni minister Rudolf Stö-

ger Steiner pl. Steinstätten na svoje novo mesto. Na kolodvoru se zbere v slovo prebl. g. general s častniškim zborom, domača duhovščina, občinski odbor. Ekscelenca izstopi iz vlaka. Po nagovoru g. generala ga pozdravi domači župnik preč. g. Francišek Žvan. V svojem nagovoru izraža veliko veselje občine ob najvišjem imenovanju svojega velespoštovanega častnega občana. Ob slovesu se mu najiskrenejše zahvaljuje za neprecenljive dobrote, ki jih je v tako obilni meri v najhujšem času izkazoval tako hvaležnim Bohincem ter ga prosi, da ostane tudi na svojem najvišjem mestu milostno naklonjen mu tako udani bistriški občini ter naši ožji domovini, lepi Gorenjski. Ekscelenca v svojem odgovoru izraža veselje, da se zamore od tako mu priljubljene občine posloviti. Ravno pred kratkim je imel prijetno priložnost samemu presvitlenu cesarju poročati o lojalnosti tukašnjega prebivalstva, zagotavlja svojo naklonjenost tudi v svoji novi službi, v mirnih časih nas pa hoče obiskati ter se zahvali za vse v prvi vrsti gospodu župniku. Njegova ljubeznjivost je vse očarala. Pri odhodu vlaka nam vsem zakliče: »Bog z Vami!« ter se še enkrat najpoštljiveje poslovimo od najvišjega vojaškega dostojanstvenika.

Ugibanja o miru.

O posebnem miru z Rusijo.

»Grazer Volksblatt« piše: Pričetek mirovnihih pogajanj je pač s tem otežkočen, ker se ne ve, kdo ima na Ruskem pravo gospodstvo v rokah. Dokler obstoji ruska provizorična vlada le po imenu in je v vseh sklepih odvisna od konventa delavskih in vojaških odborov, ki tudi ne kaže nobene enotne volje, je vsak dogovor brez veljave. Velike skrbi dela Angležem in Francozom živahno delovanje ruskih mirovnihih prijateljev.

Mi smo tudi mnenja, da bi bila miru naklonjena revolucionarna stranka Rusije pripravljena za mir pod pogoji, da ostane pravo rusko ozemlje nedotaknjeno, da dobi Poljska popolno svobodo in neodvisnost, in da se od ruskih čet zasedena vzhodna Galicija in Bukovina izprazni, osrednje sile pa dobe tudi prosto roko na Balkanu. V tem slučaju bi bilo samoočisti umljivo, da bi osrednje sile, predvsem Nemčija, morale iskati svojo odškodnino na zahodu. Z Rusijo sklenjeni posebni mir bi v vojaškem oziru osrednjim državam omogočil, da pribore nad ostalimi sovražniki, vsaj na suhem, hitro in odločilno zmago, da prepede Angleže s Francoskega, vržejo ob tla Italijo in Francijo, če ne bi obe te deželi pravočasno sledili Rusiji. Vojska bi se potem z Angleško, Ameriko in Japonsko nadaljevala le na morju, pa tudi ta boj bi ne bil predolgotrjen, za kar bi skrbeli podmorski čolni.

Glasilo nemškega kanclerja o podmorski vojski.

Köln, 14. aprila. Glede na zahteve o bodočem trajnem miru piše glasilo nemškega kanclerja »Kölnische Zeitung«: Ne moremo vedeti, če bomo z vsemi državami, s katerimi se vojskujemo, prej ali kasneje zopet živeli v takozvanih prijateljskih sosednjih razmerah glede na politiko. Boj z Anglijo se bo pa še končal, kadar se ena obeh držav fizično ne bo mogla več boriti. Zadnjo kapljo krvi, zadnjo svojo misel bomo zastavili za to, da ne bomo mi tisti, ki bi morali nekega dne pripoznati: »Ne moremo več, dajte nam mir!« Ker vemo, da se more boj evropske celine proti angleški pomorski sili končati le v korist sveta s porazom Anglije, ne smemo poleg sebe pozabiti na Evropo. Vojni smoter, ki se ne sme pozabiti, slove: Anglija mora iz Calaisa, mora z Jonskih otokov, s Krete in s Cipra, stražnic Carigrada.

Dunajski župan o položaju.

Dunaj, 13. aprila. (K. u.) Z ozirom na zadnja izvajanja grofa Czernina je govoril dunajski župan dr. Weisskirchner v mestnem svetu pomenljiv govor. Povdarjal je med drugim: Meščani in delavci smo v tem edini, da žrtujemo vse za našo svobodo in naše življenje v ljubljani domovini.

Edini smo pa tudi v tem, naj se ponudi našim sovražnikom, če pripoznajo te naše nedotakljive pravice, roka v spravo. Zato smatra svojo dolžnost, zahvaliti se v imenu vsega dunajskega prebivalstva grofu Czerninu za njegov nastop v vprašanju miru. Dalje je naglašal govornik, da je sklicanje državne zbornice, katero je njegova stranka že pred kratkim zahtevala, v teh razmerah domovinska dolžnost. Naj bi bilo omogočeno dosedaj še spečim silam avstrijskih narodov v lepši bodočnosti složno sodelovanje in naj zasije kmalu kot podlaga naši domovini za kulturni razvoj zlato solnce skorajšnjega časnega miru.

Na vprašanje nekega soc. dem. občinskega svetnika odgovarja dr. Weisskirchner, da zahteva ukaz dolžnosti, da dobe vsi oni, ki so pokazali svoje junaštvo v sedanjih vojni, močnejši vpliv na mestno upravo. V svrhu tega bo treba postaviti volilno pravico na širšo podlago. Tudi vprašanje ženske volilne pravice bo prišlo v razgovor.

Pokret za mir.

Rimska »Stampa« poroča: Merodajni rimski krogi sodijo, da se bodo kmalu pričeli pogajati o miru. — »Corriere della Sera« javlja iz Petrograda: Delavski odbor je ustanovil komisijo za zunanje stvari in ji naročil, naj se prične pogajati z nemškimi socialisti. — Iz Petrograda: V Tavrjski palači bo zboroval te dni posvet radikalcev, ki se ga bodo udeležili tudi francoski, angleški in švedski socialni demokrati. Voditelj ruskih socialistov Skobelev napoveduje, da se bodo natančno pečali z vprašanjem miru. Tudi Čheidze je izjavil, da bodo na tem posvetu sestavili mirovne smotre ruskega naroda. — Iz Stockholma: Revolucionarna delavska stranka je pozvala začasno vlado, naj takoj izpuste na svobodo ministra Stürmerja in Trepova, ki sta zaprta, ker sta delala za mir. Pač pa se zahteva, naj se takoj obsodijo Protopopov in car in carica. — Iz Petrograda: Glede na poročila kodanjskih listov o kongresu ruskih in nemških socialistov v Kodanju je poslovni odbor vseh delavskih in vojaških zastopnikov pooblastil petrogradsko brzojavno agenturo, naj izjavi, da poslovni odbor sveta in vodilne osebe socialističnih strank niti ne slutijo, da bo tak posvet zboroval in da bodo nanj poslale zastopnike tudi ruske socialistične stranke.

Čas, da se sporazum pogaja z nemškim narodom.

»Daily Chronicle« izvaja: Zdaj, ko je nastopila Amerika in po izbruhu ruske revolucije je napočil čas sporazumu, da se pogaja z nemškim narodom, a nikdar se ne bo pogajal s Hohenzollernzi.

Dr. Adler in Scheidemann v Stockholmu.

»Politiken« poroča: Tu bo zboroval miroven posvet. V Stockholm sta že prišla voditelja avstrijske in nemške socialne demokracije dr. Viktor Adler in Scheidemann.

O mirovnem pokretu v Stockholmu ničesar znanega.

Stockholm, 14. aprila. O kakem mirovnem posvetu v Stockholmu ni nič znanega.

Povratek švedskih socialistov iz Petrograda.

Kodanj, 14. aprila. (K. u.) »Berlingske Tidende« javlja iz Stockholma: Švedska socialistična Branting in Hyden sta došla, ko sta se vračala iz Petrograda, v Haparando. Izjavljata, da se v Rusiji močno dela za mir.

Avstrija in Nemčija finata živili dovolj.

Dunaj, 13. aprila. (K. u.) Dne 12. in 13. t. m. so se pri zunanjem ministru grofu Czerninu zastopniki monarhije in Nemčije posvetovali o preskrbi. Ti pogovori so dali gotovo zagotovilo, da je potreba monarhije in Nemčije do prihodnje žetve popolnoma krita z obstoječimi zalogami.

Bolgarija ostane zaveznica do konca.

Sofija, 12. aprila. Oficijozna »Narodna Prava« zavračajo nove intrige ententnega časopisa, ki piše, da hoče Bolgarija skleniti poseben mir. List pravi: »S pomočjo

svojih zaveznikov je Bolgarija mogla razbiti svoje sovražnike. Danes ima dolžnost, da na strani svojih zaveznikov brani s tolikimi žrtvami pridobljene pridobitve. Prav noben dogodek, niti revolucija niti vstop novih držav v vojno, niti domišljave želje ententinih časnika ne morejo izpremeniti bolgarske politike. Razo ob rami z zaveznički bomo nadaljevali vojno. Naša zveza z osrednjima silama in Turčijo bo vedno bolj trdna.

Nemški državni podtajnik pl. Stumm na Dunaju.

Dunaj, 14. aprila. (Kor. ur.) »Fremdenblatt« poroča: Na Dunaj se je večeraj pripeljal nemški državni podtajnik pl. Stumm. O političnih zadevah se je posvetoval z zunanjim ministrom grofom Czerninom.

Poljski državni svet in manifest nove ruske vlade Poljakom.

Varšava, 13. aprila. (K. u.) Provizorični državni svet je v svoji zadnji plenarni seji dne 6. aprila preučil oklice provizorične ruske vlade na Poljake in sprejel soglasno sledečo izjavo: Akt z dne 5. listopada 1916 je vpoklical v življenje neodvisno poljsko državo, čeravno brez določenih mej. Sedaj priznava tudi provizorična ruska vlada neodvisnost naše domovine in ugotavlja, da je zopetna vpostavitve Poljske neovrgljiva zgodovinska potreba. Nova ruska vlada pa ponuja Poljski dežele, ki ne spadajo pod njeno oblast, izroča določitev meja poljske države ruske mu ustavodajnemu zboru in prevideva že naprej vojaško združitev obeh sil. Vsaka nasilna zveza omejuje bistvo neodvisnosti in je v protislovju s častjo svobodnega naroda. Mi odklanjamo sploh vsak pogoj, ki bi hotel našo svobodno narodno voljo omejevati.

Provizorični državni svet, edini poljski državni organ, pozdravlja z zadoščenjem pramen svobode v temi suženjstva, v katerem so živeli narodi Rusije in konstatira z zadovoljstvom tudi dejstvo, da priznava nova ruska vlada neodvisnost Poljske. Istočasno pa naglašja, da ni rešen z manifestom ruske vlade stoleten poljsko-ruski spor za obširne med Poljsko in Rusijo, v starem zgodovinskem razmerju s Poljsko združene etnografske pokrajine. Rešitve tega spora ne moremo prepustiti enostranski odločitvi ruskega ustavodajnega zbora. Usoda teh dežel se mora odločiti v smislu državnih koristi neodvisne Poljske — s posebnim ozirom na voljo tam stanujočih ljudstev.

Provizorični državni svet zre svoje cilje jasno pred seboj: Konstitucionalna monarhija, močna vlada, številna armada, to so naloge, ki morajo biti rešene. Posebno tvorba lastne oborožene moči in uspešnega jamstva za neodvisno državno obstojnost nas ne sme nič zadrževati. Z rusko državo hočemo živeti v prijateljskem razmerju, odločno pa se zavarujemo proti misli, da bi vodili vojsko proti centralnim državam, kojih monarhija sta nam zajamčila našo neodvisnost. Ne dajše vojske, ampak miru si žele krvaveči narodi Evrope. Na podlagi akta z dne 5. listopada 1916 proglašena, sedaj od vlade novo oživljena Rusije priznana poljska država naj tvori podlagi za začetek mirovnih pogajanj in utrditev mirovnih pogojev v Evropi.

Rusija še ni složna.

Zelo resen položaj v Petrogradu.

Haparanda, 14. aprila. (Kor. ur.) Ruski listi poročajo: Dasi so uvedli krušne nakaznice, se Petrograjčani z največjo težavo preživljajo.

Rotterdam, 14. aprila. »Daily Telegraph« javlja: Položaj v Petrogradu je postal tako resen, da so morali odrediti, naj angleški posebni pooblaščenici takoj odpotujejo v Petrograd.

Delavci proti vladi.

Stockholm, 14. aprila. Delavski svet je izjavil: Delavski svet je odvzel začasni vladi njeno izvajalno moč, ker nadaljuje narodu sovražno zunanjo politiko v smeri stare vlade in ker ne nastopa, da bi se hitro sklenil mir. Odbor bo vse storil, da se takoj prične mirovna pogajanja. Položaj v Petrogradu je postal silno resen.

Kongres delavskih in vojaških zastopnikov.

Petrograd, 14. aprila. Agentura: Dne 11. t. m. se je v Tavrijski palači otvoril kongres okrožnih svetnikov, zastopnikov delavcev in vojakov. Čheidze je izvajal med drugim. Napočil je trenutek, ko morajo narodi sami rešiti vprašanje vojske ali miru. Mi se pridružujemo vsem, ki so za to, da se vse vlade takoj odrečejo vsem osvojitvam. — V tem smislu delujmo, da se bo vojska končala.

Petrograd, 14. aprila. Agentura: Svet vzhodnomorske mornarice je svetu delavcev in vojakov izjavil, da graja delavce, ker stavijo neizpolnjive zahteve in ki hočejo osemurni delavnik, in zahteva, naj se dela v vseh tvornicah z vso silo.

Kadeti brez moči.

Rotterdam, 14. aprila. »Daily News« poroča iz Petrograda: Stranka kadetov je ostala mirna, ko so prevzeli delavci in vojski strašno odgovornost revolucijskega preobrata. Rusije za to ne more zastopati. Duma je bila sicer kos novemu položaju, ki ga je ustvaril na ulici narod, ki ga zastopa odbor delavcev in vojakov. Kadeti zato ne vodijo več položaja in odnehavajo sedanjemu vladajočemu toku časa.

Vrhovni vojni svet v Rusiji.

»Daily News« javlja iz Petrograda: Začasna vlada je pozvala v vrhovni vojni svet dva člana s posvetovalnim glasom revolucijskega delavskega sveta.

Stranka narodne svobode.

Bern, 13. aprila. (K. u.) Agentur Radio javlja iz Petrograda: Stranka kadetov je sprejela ime »Stranka narodne svobode«.

Demokratizacija ruske gospodarske zbornice. »Ruskie Vedomosti« konstatirajo, da je izvršena demokratizacija ruske gospodarske zbornice popolnoma in v širokih obsevih. Kaže se jasno, da je edinstvo med zbornicami splošno in da se bodeta obe zbornici najkrepkeje med seboj podpirali. List izraža na podlagi tega dejstva svoje najsrčnejše zadovoljstvo in je mnenja, da brez medsebojnega podpiranja in demokratičnega duha obeh zbornic ne bi bilo mogoče sanjati o ozdravljenju ruskih notranjih razmer.

Nova ruska narodna himna.

Genf, 14. aprila. »Temps« poroča: Ruska začasna vlada je prepovedala carjevo himno in je razglasila marseillaise za narodno himno. »Journal de Geneve« poroča, da so zopet zaprli bivša ruska ministra Barka in kneza Šahovskoja, ki so ju že bili iz zapora izpustili.

»Russkoe Slovo« poroča, da je že uglasbena nova ruska narodna himna, katero bodo v kratkem objavili s časopisi in letaki. Sestavljena je po vzorcu francoske marseiljeze in niti z besedico ne omenja kakega vladarja, predsednika ali drugo odlično osebo in govori samo o narodu, svobodni Rusiji in demokratični obliki vlade. Ko jo objavijo, bo Rusija imela narodni praznik.

Car.

Kodanj, 14. aprila. (K. u.) O carjem zasebnem premoženju še niso ničesar ukinili. Razpoložljive glavnice najbrž ne bodo zaplenili. Za vzdrževanje carjeve rodbine bodo najbrž določili novo civilno listo.

Stockholm, 14. aprila. »Ruska Volja« javlja: Buchanan je uradno naznanil, da Anglija carjevega potovanja na Angleško ne bo ovirala, če namerava začasna vlada tako preprečiti ustanovitve agitacijskega torišča v carjevi okolici.

Kurator carjeve rodbine.

Za kuratorja ruske carjeve rodbine je imenovan Titov. Premoženje bivšega carja znaša 2½ milijona rubljev v gotovini in v vrednostnih papirjih, ravno toliko približno znaša premoženje bivše carice. Bivši carjevič je bogatejši. Ima približno 14 milijonov rubljev. Njegove sestre, velike knežinje Olga, Tatjana, Marija in Anastazija imajo skupno 40½ milijona rubljev.

Posojilo prostosti.

Petrograd, 14. aprila. Vlada je pooblastila finančnega ministra, naj izda davka prosto petodstotno posojilo pod naslovom »posojilo prostosti«.

Brusilov narodni junak Rusije.

Temps« poroča iz Petrograda: Začasna vlada namerava proglasiti generala Brusilova za narodnega junaka Rusije.

Povratak emigrantov v Rusijo mogoč le — skozi Nemčijo.

Osrednji odbor za povratak ruskih političnih emigrantov v Švici je naznanil Čheidzeju in Kerenskemu, da se emigranti ne morejo čez Francijo in Anglijo vračati v Rusijo. Odbor nasvetuje, naj se ruska vlada pogodi z Nemčijo, da se bodo smeli izgnanci vračati preko Nemčije čez Skandinavsko v Rusijo.

Nastop Amerike proti nam.

Zaplemba avstrijskih ladij.

»Petit Parisien« javlja iz Washingtona: Vlada je odredila, naj zaplenijo 14 avstrijskih ladij, da bi jih posadke ne razstrelile. Oficielna zveza Združenih držav z evropskimi velesilami ni verojetna. Njih razmerje se smatra kot dogovor med gentlemeni. Ameriška vojna mornarica bo prevzela najbrže varstvo atlantske vzhodne obali od Nove Škotske do prekopa Panama; več hitrih križark bo stražilo na Atlantskem morju.

Amerika proti Nemčiji.

Amsterdam, 14. aprila. Pariški listi napovedujejo, da se Združenim državam ne bosta pridružili le Brazilija in Argentinijska, marveč tudi Chile, Bolivija in Peru.

Pol milijona prostovoljcev pravnih področje.

Washington. (Kor. ur.) Pentagon Vojni urad bo razglasil, naj se prijavijo pol milijona prostovoljcev pod orodje.

V ameriško armado

se je prijavilo do torka 292.000 prostovoljcev. V Ameriko so odpotovali francoski častniki in instruktorji.

Ameriški admiral v Londonu.

London, 14. aprila. (Kor. ur.) Admiral Sinn, najboljši topničar ameriške mornarice, je prišel v London.

Vodstvo ameriških železnic med vojsko.

Z Newyorka: 28 članov ravnateljstev največjih železnic se je zbralo v Washingtonu na posvet, da izvolijo komisijo petih oseb, ki bo vodila ameriške železnice med vojsko.

Združene države in Mehika.

Bern, 14. aprila. (K. u.) »Agentur Radio« poroča iz Newyorka: Iz Mehike prihajajo vznemirljiva poročila. Carranza sumi, da je z Nemčijo tajno zvezan. Oficielne kroge položaj skrbi.

Genf, 14. aprila. »Herald« poroča: Guverner v Teksasu je zapovedal, naj se internirajo mehičanski državljani.

Mehika na strani Nemčije.

»Herald« javlja: Willa in Carranza sta dala svoje čete Nemčiji na razpolago.

Bolivija bo napovedala Nemčiji vojsko.

Basel, 14. aprila. Basler Nachrichten poročajo: Iz Rio de Janeira se poroča: Bolivija bo tudi napovedala Nemčiji vojsko. V Rio Grande so zelo razburjeni, ker biva tam 50.000 Nemcev.

Uruguay mobilizira proti Braziliji.

Iz Buenos Airesa se javlja: V Uruguayu mobilizirajo. Mejo z Brazilijo so zaprli, da ne bi prišlo čez mejo 5000 Nemcev, ki žive v državi Rio grande od Sul. Costarica podpira vojno napoved Amerike Nemčiji in je pripravljen, da jo bo podpirala.

Četrli dan velike topovske bitke ob Aisni.

Velikemu angleškemu napadu pri Arrasu je namenjena ista usoda kot bitki ob Sommi; naj že ena ali druga vas, ta ali ona postojanka menja svojega gospodarja, po človeški sodbi Angleži tu ne morejo več izvajati odločilne zmage. Z nakopičenjem velikih množic težke artiljerije se jim je vsekako posrečilo, da so potisnili Nemce za 5 km nazaj; napadalna sila angleške pehote, ki se je oslabilila že pri navalu na prvo nemško črto, ni zadostovala, da bi prodrla drugo nemško obrambno črto. Napad na nemške postojanke se bo mogel izvršiti še le, ko bodo spravili naprej težko artiljerijo; med tem pa lahko branilci vse potrebno ukrenejo za dobro obrambo.

Bitka se tako razvija v tipično bitko za postojanke; najhujši artiljerijski pripravi slede pehotni navali v množicah. Če je sovražnik nekoliko potisnjen nazaj, nastopi mal odmor, ki služi pripravi napada na novo postojanko, na kar se ponovi stara igra. Taka metoda ne more doseči nobenih odločilnih uspehov. O izidu prodiralne bitke odločijo prvi bojni dnevi.

Artiljerijska priprava za bitko, ki se bo bila na prostoru Soissons—Reims, se je pričela 6. aprila.

Na ozemlju med obema bojiščema, to je na prostoru Bapaume—Soissons, se je prodiranje sovražnika ustavilo, deloma pred nemškimi postojankami, deloma pa zato, ker je treba utrditi nove postojanke in spraviti naprej težko artiljerijo, kajti Angleži in Francozi se še vedno boje, da ne bi jih Nemci presenetili.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 13. apr. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Na severnem krilu bojnega polja pri Arrasu smo popravili začetne uspehe močnih angleških napadov na Angres in Givenchy en Gohelle z našim protisunkom. Dvakrat napadajoče sovražne divizije so bile na cesti Arras—Gavrelle krvavo odbite. Jugovzhodno od Arrasa se je izjavilo tudi več napadov konjenice. Na cestah, ki vodijo iz Peronna v Cambrai in Le Chatelet, se vršijo male praske pri Gouzeaucourt in Largicourt. Sovražni ogenj proti St. Quentinu in južnim zraven ležečim črtam od večeraj traja dalje. Pripravljal je francoske napade, ki so se danes zjutraj na obeh bregovih Somme pričeli. Napadi so se izjavili.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Divji topniški boj ob Aisni in v zahodni Champagni traja z menjajočo se silovitostjo dalje. Oddelke, ki so hoteli opetovano prodirati v svrhu poizvedovanja, smo zavrnili. Pri tem smo ujeli 100 Francozov.

Armada maršala Alberta Württembergkega.

Položaj neizpremenjen.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 13. aprila, zvečer. Uradno se poroča:

Pri Arrasu se niso nič bojevali.

Močno se je streljalo le pri Bullecourtu.

Bitka s topovi na bojni črti pri Aisne, posebno severno Reimsa, traja dalje.

Pri Auberive (Champagne) se je izjavil napad Francozov.

Na vzhodu nič važnega.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Bitka pri Arrasu.

Zeneva, 13. aprila. Clemenceau piše: Bitka pri Arrasu je enaka lanskim bitki ob Sommi; česar se ni moglo doseči v treh dneh, se tudi v treh mesecih ne bo moglo doseči.

Rotterdam, 13. aprila. Angleški listi poročajo: Boj pri Blanchy, predmestja Arrasa, je bil srdit. Sovražnik se je tam zelo dobro utrdil, severovzhodno od Arrasa je škotske čete zadržal ogenj strojnih pušk. Prodiranje Angležev močno ovira nemška postojanka Angres, zahodno od višine Vimy. Od tam so Nemci na nas naperili morilni krilni ogenj in se nam doslej kljub največjim naporom ni posrečilo, da bi se polastili te postojanke.

10 angleških zborov pri Arrasu.

Curih, 12. aprila. Angleži so zbrali za bitko pri Arrasu okoli 10 armadnih zborov.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. aprila. Uradno:

Nič novih poročil.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 13. apr. Veliki glavni stan:

Nobenih posebnih dogodkov. Sovražnik je izgubil na vzhodu dve letali.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Rusija nič več ne napada.

Lužano, 14. aprila. »Popolo d' Italia« piše: Vojno silo sporazuma, o tem naj se ne dvomi več, predstavljajo danes le še Anglija, Francija in Italija. O Rusiji se več ne varajmo. Dežela, ki se mora notranje popolnoma prenoviti in s katero se igrado razne struje, se sama izloči za vojno iniciativo. Rusi so še gotovo kos sovražnim četam, a za uspešno ofenzivo niso več sposobni.

Topovski boj na laški bojni črti.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. aprila. Uradno:

Boj s topovi na Krasu in Vipavski dolini je pri lepem vremenu zopet trajno hladen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

Dunaj, 13. aprila. Uradno se poroča:

Dne 13. t. m. na vse zgodaj zjutraj je več naših pomorskih letal s težkimi bombami napadlo vodne naprave Codi goro pri izlivu reke Pad. Več bomb je zadelo. Vsa letala so se v dobrem stanju vrnila. Poveljstvo mornarice.

Italijansko uradno poročilo.

12. aprila. Običajno delovanje artiljerije na celi fronti. Sinoči se je sovražnik vzhodno od Vrtojbe po luti pripravi s topovi in metalci min posrečilo, da je vdrl v nek naš izpostavljeni jarek; naša hitro prispela ojačenja so vrgla sovražnika, ki je pustil več ujetnikov, orožja in vojnega materiala v naših rokah, nazaj.

Francoske čete v Italiji.

Zeneva, 13. aprila. Iz Milana poročajo, da so v Italijo došle francoske čete. Del teh čet je v vojnem pristanišču Tarent, kjer jih je pregledal italijanski kralj. Te francoske čete so bile doslej pri Sarraiovi armadi in so jih po morju prepelejali v Italijo.

Veledizajalska obravnava v Rimu.

Rim, 13. aprila. (K. u.) Pred vojnim sodiščem se je pričela obravnava radi veleizdaje proti štirim publicistom in prelato-ma Gerlach in Ambrigetti. Razprava ni javna in bo trajala 14 dni. Kot priče so povabljeni kardinali Vanutelli, Bisletti in Vico, grof Pecci, nečak Leona XIII., konteradmiral Della Chiesa, brat sedanjega papeža in več poslancev, visoki uradniki in publicisti.

Podmorska vojska.

Marca bilo potopljenih 861.000 ton.

Berlin, 13. aprila. Uradno: Po novih poročilih je bilo zopet potopljenih 61.000 bruto ton sovražnih in nevtralnih trgovskih ladij.

V marcu je bilo toraj vsled vojnih odredb osrednjih veselj še dozda potopljenih 435 trgovskih ladij z 861.000 bruto tonami. V tem številu je od plena Njegovega Velikanstva pomožne križarke »Möwe« navedenih še 11 ladij z 49.000 bruto tonami.

Drugi uspehi te ladje so bili že prej zaračunani.

Dozdaj potopljenih 1,640.000 ton ladjinega prostora.

Berlin, 13. aprila. (Kor. ur.) Uradno: Z 861.000 tonami ladij, ki so bile potopljene v mesecu marcu, bo svetovni obseg tovarnih ladij zmanjšan za okroglo 1,640.000 ton. Najmanj en milijon odpadke na angleško mornarico. Dežela, ki živi tri do štiri petine po inozemstvu, izžrpa zaloge, o katerih nezadostnosti je govoril Lloyd George resne besede, neprimerno veliko hitreje, kakor kaka dežela, ki se večinoma sama preživlja. Videz vzdržanja se še lahko vzdržuje, a čez nekaj mesecev bo voditeljem angleške politike predložen račun za njih zaslepljenost, s katero so decembra 1916 odklonili nemško mirovno ponudbo.

Razna poročila.

Monakovski nuncij umrl.

Monakovo, 13. aprila. Na vnetju slepiča je ponoči umrl papeški nuncij Aversa.

Vloga Japonske.

Stockholm, 14. aprila. Tukajšnji ruski krogi trde, da je Anglija Japonski dovolila, naj, če bi hotela Rusija skleniti mir, zasede na ruskem daljnem Vzhodu gotove točke na obali, med njimi Vladivostok in izliv reke Amur.

Japonski list »Homiuri«, ki zavisi od japonskega ministrskega predsednika, izdaja: Pristop Kitajske sporazumu bo izredno velike važnosti glede na to, da se pospeši konec vojske. Japonska vlada bo zato na Kitajsko pritiskala, da napove Nemčiji vojno.

Španska se pripravlja?

Frankf. Ztg. javlja iz Madrida: Včeraj je pod kraljevim predstvom zboroval ministrski svet, ki je razpravljal o velevažnih vprašanjih. Do zdaj so vpoklicali iz Afrike na Špansko 29.000 mož.

Francozi za grško republiko.

Bern, 14. aprila. Francosko časopisje piše, naj se razglasi grška republika, ker ruski car kralja Konstantina ne more več braniti.

Dnevne novice.

Naročnikom na sobotno izdajo se prihodnji teden »Slovenec« več ne pošlje, ako do tega časa ne pošljejo nadaljnje naročnine. Položnico za obnovitev plačila smo priložili že v velikonočni številki.

Posvečevanje nove župne cerkve v Mirni peči bo jutri, dne 15. aprila. Presvetli g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič odide potem iz Mirne peči na kanonično vizitacijo in birmovanje v semiško (od 16. do 29. aprila) in potem v šmarijsko (od 1. do 13. maja) dekanijo.

Nadučitelj Ivan Trojar umrl. Dne 7. t. m. je umrl na Bledu upokojeni nadučitelj Ivan Trojar, mož starega kroja, globokovernega značaja in silno blagega srca. Rojen je bil 1835. na Trsteniku pri Kranju, služboval je v Logatcu, Kamni gorici, Smartnem pri Kranju in naposled od l. 1866 do 1890 na Bledu, kjer je opravljal tudi službo poštarja in organista. Krivice in maščevanja v svojem življenju ni poznal, sovržnikov ni imel. Umrl je v ubožstvu. Bog podeli pokoj blagi duši!

— Strašna nesreča je zadela dne 11. t. m. zvečer družino Lahovo, po domače Mežnarjevo v Podskrajniku pri Cerknici. Najmlajši sin je našel ročno granato, ki jo je skrivaj prinesel domov. Zvečer se je v kuhinji igral z njo. Eksplozirala mu je v roki, ubila njega na mestu, dve sestri in mater pa težko ranila, tako da sta mati in ena sestra umrli v kratkem času, druga sestra pa čez kake štiri ure. Torej štirje mrliči iz ene družine nenekrat! Na otroke se res nikdar dovolj ne pazi!

— Smrtna kosa. Umrla je dne 3. t. m. za pljučnico mati učiteljice ge. Josipine Mihelič, posestnica v Moravski gori gospa Alojzija Majdč v starosti 67 let. Naj počiva v miru! — Umrl je 8. t. m. posestnik Jožef Samotorčan, doma iz Vrhovca na Dobravi. Bil je 9 mesecev v Rusiji kot ujetnik, se v rnil v domovino in po daljšem bolehanju umrl. Počivaj v miru! — V Klanjcu na Hrvaškem je umrl g. Valentin Murnik, brat rajnega ces. svetnika Iv. Murnika. — Umrla je v Gabrijelah gospa Helena Jelenc, roj. Knez.

— Z južne železnice. Prestavljeni so: Postajni predstojnik Rudolf Jakhel, nadrevident in postajni načelnik v Zalogu, kot nadrevident v Gradec, glavni kolodvor; revident Franc Repič iz Trsta (evakuiran v Ljubljani) v Warberg—Mürztal; adjunkt Anton Nejedly iz Hrastrnika v Ljubljano, glavni kolodvor; asistent Maks Kokol iz Klausna v Hrastrnik.

Sprememba posestva. Graščino na Grabnu pri Novem mestu in vse zraven pripadajoče posestvo in hoste, last g. Rudolfa Smola, kavarnarja, je kupil na skup-

ni dražbi pri c. kr. sodišču v Rudolfovem dne 6. aprila g. Ivan Jalen, lesni trgovec itd. iz Rateč na Gorenjskem, za ceno 303 tisoče kron.

Primorske novice.

Zupanstvo Škrbina naznanja, da je premestilo občinski urad v Dolenje Laze, p. Ribnica. Sporoča tudi domačinom, da so v domači občini do 20. marca bile le tri hiše porušene. Fakn št. 2, Črnigoi št. 18 in Dugulin št. 26. Želi vsem skorajšnje svidenje v domačem kraju župan Adamič.

Smrtna kosa. Umrla je v Dolenjivasi pri Ribnici begunka Rozalija Jazbec iz Škrbina št. 50, okr. glav. Sežana. Zapustila je dvoje otrok, dvoje jej je pa že tu umrlo, mož pogrešan v vojski že dve leti, posestvo razbito. — Padel je junaške smrti enoletni prostovoljec Anton Dreher, star 18 let, sin pivovarnarja Dreherja. — V Trstu je umrla c. kr. davčna uradnica Kristina Sartori. — V Ljubljani je umrl trgovec s sadjem Josip Ipavec s Placute v Gorici, star 55 let.

Ljubljanske novice.

Ij Pozor na poletni čas! V noči od nedelje na ponedeljek ob 2. uri zjutraj se prične novi poletni čas. Kazalec na uri je tedaj za eno uro pomakniti naprej.

Ij Teden vojaških vdov in sirot v Ljubljani, ki so mu bile uvod v gmotnem oziru izborni uspele koncertne prireditve v kavarni »Union« o velikonočnih praznikih, se zaključijo s koncerti, ki se bodo danes in jutri začeli ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer vršili v kavarnah »Evropa«, »Kasino« in »Union«. Ker ni dobili večjega orkestra, ne vojaškega, ne civilnega, bodo koncertirale manjše skupine godbenikov, in sicer v kavarnah »Evropa« in »Kasino« manjše »Ciganska godba« in »Godba na lok«. V kavarni »Union« pa »Soška godba«. Vstopnina znaša tu kakor tam vsakikrat po 2 K za osebo. — Danes in jutri nabirajo od soproge gospoda dež. predsednika, gospe Marije grofice Attens, v to naprošene gospodične po ljubljanskih cestah, trgih in ulicah kakor tudi po javnih lokalih prostovoljne darove za dunajski c. kr. avstr. zaklad za vojaške vdove in sirote. Hvaležno se v puščico sprejme vsak, tudi še tako skromen dar. — Po magistratnih slugah uradom in zavodom kakor tudi zasebnim strankam dostavljene priglasnice za pristop je osrednjemu društvu c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote bo zaeno s prostovoljno odmerjeno članarino oddati istim zbiralcem, ko pridejo čez par dni ponje. Kot članarina se more priglasiti poljubni znesek, vidi pa se primerno, ako znaša vsaj 4 K na leto. Kdor društvu ne želi pristopiti kot član, naj na priglasnici besede: »pristopam kot član« nadomesti z izrazom »darujem« in naj na njej označi darovani znesek. Svoj dar naj zaeno s priglasnico, ki jo je na pravkar opisani način preobrazil v položnico, odda magistratnemu slugi, ko pride po oboje.

Ij Prošnje za oprostitev od črnovojne službe. Vsled odredbe domobranskega ministrstva je vse take prošnje odslej vlagati le na ta način, da se pri uradu (v Ljubljani pri mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu) izpolni posebno tiskovino, kakršna služi v prvi vrsti v namene ravno vršee se kontrole oproščencev. Kdor je oproščen, oziroma bil oproščen in prosi za podaljšanje oprostitev, se mora itak med 10. in 22. aprilom javiti pri tej kontroli, če ne izgubi pravico in mora 30. aprila v vojaške. Taki torej izjavijo svojo prošnjo pri kontrolni zglasitvi. Če niso samostojno oproščeni, marveč kot uslužbenci, mora iti službodajalec z njimi v Mestni dom, ker mora službodajalec, kateri je pravzaprav tisti, ki prosi za nadaljnjo oprostitev uslužbenca, tisti zapisnik s lastno roko sopolpisati. — Osebe, ki sedaj nanovo, t. j. prvokrat prosijo za črnovojno oprostitev, se sicer pri kontroli oproščencev nimajo zglasiti, ker doslej še niso oproščeni. Vendar je pa odredilo domobransko ministrstvo, da se tudi oprostitelne prošnje teh odslej vlagajo izključno le še v obliki protokola na isto tiskovino, ki služi pri kontroli oproščencev. Torej morajo tudi taki prosilci, oziroma tudi njih službodajalci priti v Mestni dom in podati tam svojo prošnjo na zapisnik ter zapisnik podpisati. Prilog seveda take prošnje odslej ne morejo več imeti. — Na to se občinstvo opozarja, da ne bo več pisalo dolgih kolekovanih prosenj, katere bi mu moral magistrat le vračati.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka dne 13. aprila 1917. Kakor je bilo poročano, dobe oni okraj, ki doslej še niso prišli na vrsto, a d o v o m o k o prihodnji krušni teden. Računalo se je pri tem na zagotovljene dobave raznih mlinov. Dva izmed mlinov pa še do danes nista dobavila ajdove moke. Ako se dobava moke pravčasno ne izvrši, razdeli mestna aprovizacija je šprenj mesto ajdove moke. Povpraševanje po premoğu je vedno večje in aprovizacija nikakor ne more ustreči številnim naročilom. Če bodo le razpoložljive zaloge dopuščale, se nakaže

vsem že priglašnim najpotrebnejšim strankam za enkrat po 50 in 100 kg premoğa. — Pšenični z d r o b razdeljuje aprovizacija za otroke prihodnji teden. — Splošno je opaziti, da še vedno izven Ljubljane stranke pokupijo pri ljubljanskih mesarjih večje množine raznih vrst mesa. Prepogostokrat se dogaja, da se meso navzlic prepovedi tudi izvaža, ker je omogočen nekontroliran nakup. Izključno le za Ljubljano določeni kontingent je na ta način izgubljen za mesto. Mestna aprovizacija se je za to odločila, uvesti posebne izkaznice, ki se razdele pri krušnih komisijah le v Ljubljani stanujočim strankam. Z izkaznicami še ne bo predpisana nakupna množina mesa, vendar bo mesarjem strogo naročeno, da ne smejo oddajati meso brez nakazil. Uveljavljene izkaznice bodo tudi služile za nakup drugih aprovizacijskih živil. — Nerednosti pri n a d r o b n i prodaji petroleja so vedno bolj neznosne in odpomoko nujna potrebna. C. kr. deželno vladu se prosi, da prepusti nadrobno prodajo petroleja mestni aprovizaciji. — Trgovci se opozarjajo, da ni nobene zadržke prodati tudi otrokom sladkor, če se izkažejo s sladkornimi kartami. Mnogo družin se more posluževati le otrok, da jim prinese iz trgovin vsakdanje potrebščine.

Popis mleka na barju. V zadnji sobotni številki »Slovenca« je bila poleg ofic. izjave mestne aprovizacije o popisu mleka na barju še posebna oficijelna notica, kjer se očita »Mlekarski zvezi«, da je nepoučen njen organ povzročil zmešnjavo. Od »Mlekarske zveze« smo sedaj prejeli pojasnilo: Stvarno je zadeva sledeča: Odlok dež. vlade imenoma navaja kraje in občine ljublj. okolice, iz katerih se mleko po dosedanjem načinu dovažalo še nadalje v Ljubljano. Zadevnih barskih krajev pa odlok nič ne omejuje. Organ »Mlek. zveze«, ki je imel nalogo organizirati nabiranje mleka v Tomišlju in okolici, ni imel torej nobenega povoda, da ne bi začel z organizacijo že v Črni vasi. Tu je v zadovoljstvo producentov, ker bi jim prihranil dolgo pot v Ljubljano, v prid ljubljanskih dojenčkov, ker gre od tod mleko večinoma v kavarne, kakor tudi v glajšanje mestne aprovizacije, ker bi ji potem ne bilo treba mleka rekvirirati po kavarnah, nabral 200 l mleka. Toliko o nepoučenem organu »Mlekarske zveze«.

Ij Oddaja špeha iz cerkve sv. Jožefa. V ponedeljek, dne 16. aprila 1917 se bo zopet oddajal v cerkvi sv. Jožefa špeh in sicer na vsako pekovsko izkaznico 1 kg po 9 kron. Na vrsto pride to pot IV. okraj, to so stranke, ki dobivajo kruh pri Trčku, Zalarju, Konsumu v Zvezdi, Žabnikarjevi in Bedenu. Stranke se izrecno opozarjajo, da naj ne nosijo s seboj močnih kart, ker se bo špeh oddajal edino le na pekovske izkaznice in to samo za stranke, kakor gori povedano. Razven teh pridejo na vrsto samo še one stranke, ki so dobile zadnjič posebne listke, ker niso mogle vsled pomanjkanja špeha priti na vrsto. Oddaja špeha se začne točno ob 10. uri. Na pekovske nakaznice, ki veljajo samo za eno osebo, se špeha ne bo oddajalo.

Ij O razdelitvi petroleja v Ljubljani smo že tolikokrat pisali, in v mestni aprovizaciji se je že opetovano opozarjalo na nedostatke, da bi bil sedaj res že skrajni čas, da se nekaj stori. Edino pri prodaji petroleja v Ljubljani se dogajajo škandalozni prizori. Hišne gospodinje naj se pozove, naj na posebne pole zapišejo, katere stranke nimajo elektrike in samo take stranke naj dobe petrolej, v prvi vrsti pa obrtniki. Sedaj se pa dogaja, da stranke, ki imajo doma elektriko, dobe mnogo petroleja in z njim kupčujejo. Kakor smo doslej pri prodaji kruha red, tako zopet ponavljamo prošnjo na deželno vladu, naj vendar t a k o j kaj ukrene, da se prodaja petroleja pravilno uredi. Le ne takih stvari odklanjati na tedne in mesece!

Ij Oranje z motornim plugom. Včeraj popoldne je vojaštvo prišlo orat na od mestne občine najeti travnik ob Cesti na Rožnik z motornim plugom, ki jim je pa takoj pri začetku zagazil v zemljo do osi (pesti) in ga z največjim naporom niso mogli nikamor spraviti. Radovedni gledalci so se glede oranja z motornim plugom po naših krajih zelo pesimistično izjavljali, češ da je zemlja ali prehibovita ali pa premehka. Možno se pa semtertja le posreči?

Ij Umrla so v Ljubljani: Neža Remžgar, mestna uboga, 66 let. — Jakob Troha, užitkar, 78 let. — Ivan Caharija, delavec, 57 let. — Josipina Žižmond, posestnikova žena, 55 let. — Antonija Rohrmann, bivša zasebna učiteljica, 57 let. — Niko Stanonik, nadučitelj v pok., 80 let. — Karel Kastelic, čevljar, hiralet, 38 let. — Anton vitez Gariboldi, zasebnik, 86 let.

Gospodarske beležke.

Prodaja parkhotela »Imerial« na Bledu. Malo pred svetovno vojno na novo preurejeni parkhotel »Imerial«, poprej Mallner na Bledu, se bo prodal na javni dražbi dne 24. aprila na Bledu. Hotel z novo moderno opremo in pravo do jezera je cenjen na 224.295 K 90 v. K temu

pripadajoče polje, gozd in travniške parcelle so cenjene na 81.687 K 40 v.

Ilirska banka. Dne 11. t. m. se je vršil v bančnih prostorih jako dobro obiskan izredni občni zbor Ilirske banke, kojemu je predsedoval prvi podpredsednik g. Jean B. Pollak. Po pozdravu navzočih delničarjev in konstatiranju sklepčnosti prečita g. predsednik pismo dosedanega predsednika deželnega glavarja g. dr. Ivana Šusteršiča, glasom kojega odlaga g. glavar vsled preoblih deželnih poslov mesto predsednika ter istočasno izstopi iz upravnega sveta. G. podpredsednik se z zahvalo spominja delovanja g. glavarja, zlasti pa njegovih zaslug pri ustanovitvi zavoda. Nato poroča v imenu upravnega sveta o dosedanjem poslovanju banke, ki se prav uspešno razvija. Izredno lep uspeh pri podpisovanju V. vojnega posojila — v celoti je bilo pri Ilirski banki podpisane 3.724.100 kron — ter zlasti vedno naraščajoče vloge kažejo zanimanje in zaupanje do novega zavoda. Da se lastna sredstva spravi v pravilno razmerje z vloženim denarjem, posebno pa, da se omogoči Ilirski banki izpolniti stavljene si naloge — predvsem pospeševanje zadružništva — sklenil je upravni svet predlagati občnemu zboru zvišanje delniške glavnice od 1.000.000 K na 4.000.000 K. — Predlog upravnega sveta se sprejme soglasno ter se sklene, 1.000.000 K izdati takoj, za emisijo ostalih dveh milijonov se pa pooblasti upravni svet, da po državnem dovoljenju določi čas in način izdaje. — Nadalje predlaga upravni svet nekatere spremembe pravil, predvsem spremembo besedila, ki je potrebna vsled zvišanja glavnice. Dalje se predlagajo nekatere nove določbe glede razdelitve čistega dobička in glede tanjem upravnemu in nadzorstvenemu svetu. Ta določila se imajo spremeniti tako, da bode odslej vedno občni zbor določeval dividendo delničarjem in tanjem upravnemu in nadzorstvenemu svetu. Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti. — Izrazila se je tudi želja, da se pri bodoči dodelitvi novih delnic oziroma predvsem na zadruge, Podpredsednik pred. g. dr. Lampe opozarja, da tvori večino osnovnega denarja itak zadružni denar, da je Ilirska banka torej sedaj nekaka z a d r u ž n a b a n k a, ter obljubi, da se bode upravni svet v okviru pravih tudi pri novi emisiji oziral pred vsem na zadruge. Po danih nekaterih pojasnilih zaključijo z zahvalo navzočim podpredsednik zborovanje.

— Zadružna centrala v Ljubljani ima svoj prvi občni zbor 30. t. m. ob 10. uri popoldne v prostorih c. kr. kmetijske družbe kranjske na Turjaškem trgu št. 3. — Dnevni red: 1. Poročilo načelnstva. 2. Sprememba pravil. 3. Volitev načelnstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Konfiskacija živil, ki si jih mestno prebivalstvo z največjim trudom in žrtvami pridobi, cvete posebno na Dolenjskem zelo živo. Na štajerskem n. pr. se sme prenašati živila iz enega kraja v drugega, samo preko deželnih mej ne. Tako postopanje naj bi se uvedlo tudi na Kranjskem in vsa mesta bi bila dobro preskrbljena, saj ima pri nas skoro vsak meščan kake zveze na deželi. Odredbe je treba pametno tolmačiti, tako bi bilo vsem v korist in bi ne napravljalo škoda.

Opozarjamo na občni zbor »Centralne posojilnice, registrovane zadruge z omejeno zavezo«, v Gorici, začasno v Ljubljani, ki se bode vršil v četrtek dne 19. t. m. ob 10. uri predpopoldne v uradnih prostorih, Pražakova ulica 3/II, po vže objavljenem dnevnem redu.

Sodno postopanje proti »Živnostenski banki« ustavljeno. »Az Est« poroča. Pred par dnevi je objavil češki uradni list, da je c. in kr. divizijsko sodišče zaplenilo celo premoženje petih ravnateljev »Živnostenske banke« in da so vsi obdolženi zaradi veleizdaje. Sedaj pa je divizijsko sodišče proti ravnateljem sodno postopanje ustavilo in dvignilo zaplembo njihovega premoženja.

Ribe na trgl. Piše se nam: Ker se vsestransko trudimo, da vzdržimo glede prehrane, bi bilo jako pametno, da izrabimo tudi naše vode. V njih je na tisoče rib in ker je navadno ribolov oddan posameznikom, nima občinstvo nič od tega. Kakor mora vsak kmet dati do skrajnega kar premore, enako naj se prisili najemnika ribolova, da pusti gotove čase poloviti del rib in jih poslati pod uradno določenimi cenami na trg v korist občinstvu. Koliko bolnikom bi bilo s tako hrano pomagano, tako pa leži ta zaklad živil skoro mrtev. Vsak naj po svoji moči prispeva k vprašanju prehrane. Eden za mnogo.

Notranja politika.

Parlament.

Včeraj smo poročali, da misli vlada zbornico sklicati koncem maja. »Prager Tagblatt« poroča z Dunaja, da je vlada opustila oktroi poslovnik, pač pa bo s § 14 uzakonila poslovnik, kakor so ga sklenile tik pred koncem zasedanja v l. 1914 stranke same. Od ostalih oktroi, kakor jih zahteva »Nationalverband«, bo v kratkem razglašena okrožna razdelitev na Češkem.

O nemškem državnem jeziku bo sklepal parlament, galsko vprašanje pa ostane odloženo. — »Grazer Volksblatt« pravi, da to polovičarsko vladno delo ne bo zadovoljilo niti nemških socialnih demokratov niti Slovanov, ki stoje na strogo ustavnem stališču in odklanjajo vsako izvenparlamentarno rešitev, niti nemških meščanskih strank, ki si uspešnega delovanja državnega zbora brez gotovih predpogojev niti ne morejo misliti.

Madžarska opozicija.

Budimpešta, 13. aprila. »Pesti Naplo« ostro biča odločitev državnega zbora. Tisov korak bo imel to posledico, da so se včeraj vršile zadnje razprave pod Tiszovim predstvom. Grof Andrassy je izjavil, da si Tisza ne more več misliti kot ministrskega predsednika. Grof Apponyi je rekel, da ni verjetno, da Tisza junija še pride v zbornico. Prava tolažba pa je za narod, da je sedanega sistema brezpogojno in končno konec. Danes opoldne so imele vse opozicijske stranke pogovor. Izdati mislijo oklic, zakaj so hoteli preprečiti odločitev. Neodvisna stranka bo 27. t. m. pred parlamentom priredila shod za splošno volivno pravico. Shod je že prijavljen.

Pri bolečinah v hrbtu in križu, nagibanju h krčem v želodcu in spod. delu telesa vodi redovita poraba naravne »Franz-Josef«-grenice k neoviranemu in rednemu odvajanju, zadostni prebavi, zmanjšanju nabiranja plinov in bolestin položaj izginje. Profesor baron Rokitsky je dognal glasom na medicini kliniki vseučilišča v Inomostu nabranih izkušenj, da učinkuje »Franz-Josef«-voda naglo in zanesljivo, ne da bi povzročala težkoče.

Za odstranitev bolečin v hrbtu se zelo priporoča in spriluje to tudi nad 100.000 zahvalnih pisem, Fellerjev bol lajšajoči fluid iz rastlinskih esenc z zn. »Elza-fluid«. — Vtiranja in krepke masaže s tem izbornim vtičnim sredstvom navadno takoj učinkujejo in se izkažejo kot jako dobre. Velika priljubljenost tega izbornega sredstva ima za posledico, da so nastale razne ponaredbe. Zaradi tega nikar ne delajte poizkusov z drugimi sredstvi, temveč naročite edino pristen »Elza-fluid« pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatr. št. 134 (Hrvatsko). Predvojnne cene: 12 steklenic stane na vse kraje poštino prosto samo 732 K. Ni tedaj samo najbolje, temveč tudi najcenejše bol lajšajoče vtično sredstvo. Kar je že tolikim ljudem pomagalo, mora biti dobro in se zaradi tega lahko uporablja. — Tudi Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarske kroglice z zn. »Elza-kroglice«. 6 skatljic poštino prosto za samo 5 K 57 vin., se lahko istočasno naroče. To je preizkušeno, želodec krepčujoče odvajilo nenavadno točnega učinka, kateremu gre prednost pred drugimi dražičimi odvajalnimi sredstvi. Je jako priljubljeno. (—va—)

Ne prezrite današnjega oglasa „Srečkovnega zastopstva“!

Prodajam takoj radi selitve 12 žnidaršičevih **panjev** in 15 nemške normalne mere, dobro prezimljenih in gosto zasedenih čebel ter nad 100 kg **medu**, deloma v satju, deloma iztočenega in dvakrat destilirane, ekstra finega, cvetličnega, garantirano pristnega, pitanca. — Le na resne ponudbe odgovarjam pismeno. — **Valentin Jakej**, župnik v pok., **Lahovče, p. Komenda**.

Lahok, štirčen VOZ z lestvicami ali tudi brez lestvic, ki še ni preveč obrabljen, kupi Ignacij Muri, Jezersko na Koroškem.

Hiša

z dvoriščem in vrtom v Kranju, moderno zidana, z 20 sobami s pritlikinami, lepe kleti, na najboljšem prostoru za nakupovanje poljskih pridelkov, tudi za vinsko trgovino ali za gostilno izvrstno sposobna, se proda za 50.000 K. — Ponudbe do 1. maja 1917 na M. W. poste restante Kranj.

SOBO

s posebnim vhodom v bližini cerkve sv. Petra išče gospodična za mesec maj. Ima svojo posteljo ter visoko omaro. Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod »soba« št. 928.

Deklo

iščem, vajeno kmetskega dela in živine. Plača mesečno 30 kron. Nastop takoj. Vprašanja na upravo tega lista pod »Gorenjsko« št. 933.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem tužno vest, da je naš predobri oče in stari oče, gospod

Niko Stanonik

nadučilatelj v pokoju

danes, dne 14. aprila zjutraj ob polu eni uri, previden s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo jutri v nedeljo dne 15. aprila ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti, Rečna ulica št. 8 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Trnovem.

Ljubljana, 14. aprila 1917.

Globoko žalujoči ostali.

Vr. VII 726/16-13

929

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani je pod predstvom c. kr. sodnije svetnika Regallyja, v prisotnosti c. kr. dvornega svetnika Pakja, c. kr. višje deželne sodnije svetnika Vedernjaka in c. kr. deželne sodnije svetnika Bežeka kakor sodnikov in pa c. kr. avskultanta viteza Premersteina kakor zapisnikarja na obtožbo c. kr. državnega pravdnika v Ljubljani z dne 14. decembra 1916, opr. št. 1574/16-1, zoper Franceta Dečmana zaradi pregreške draženja po § 18, št. 2, cesarskega ukaza z dne 21. avgusta 1916, drž. zakona št. 261, po danes dognani glavni razpravi, določeni vsled naredb z dne 30. decembra 1916, opr. št. Vr. VII 726/16-7, v navzočnosti c. kr. državnega pravdnika namestnika Stöckla kakor javnega obtožitelja, prostega obtoženca Franceta Dečmana in zagovornika dr. Frana Počeka, po predlogu javnega obtožitelja, da se obtoženec spozna krivim po zmislu obtožbe in strogo kaznuje, razsodilo tako:

France Dečman, rojen dne 13. decembra 1863 v Spodnjih Gamelnih, pristojen v občino Moste, kat. vere, vdovec, posestnik v Udmatu št. 56, že predkaznovan, je kriv, da je, zaradi draženja že predkaznovan, približno meseca novembra 1916, osobito tudi dne 19. novembra 1916 na svojem domu v Udmatu izrabljaje izredne razmere, povzročene po vojnem stanju, od strank, ki so hodile po mleko k njemu na dom, zahteval za liter mleka 50 h, torej za neutržno potrebiščino očitno čezmerno ceno.

S tem je zakrivil pregrešek draženja po zmislu § 18, št. 2, cesarskega ukaza z dne 21. avgusta 1916, drž. zak. št. 261, ter se obsoja po tej zakoniti določbi z uporabo § 260 lit. b) k. z. na en teden strogega zapore, poostrenega z enim trdim ležiščem in na denarno kazens šestdeset kron, oziroma, ako bi se ta ne dala iztirjati, za daljnje tri dni v zapor, in po § 389 k. p. r. v povratilo stroškov kazenske pravde in izvršitve kazni.

V Ljubljani, dne 16. januarja 1917.

Premierstein m. p.

Regally m. p.

Zidarji, tesarji, dninarji in ženske

dobe trajno delo

pri betonsko-gradbenem podjetju

Pittel & Bräusowetter, Gießstahlwerk Jochenburg, Gornje Stajersko.

Prizne vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma

J. Kušlan, Kranj.

Kupi se že rabljena

decimalna vaga.

Kupi se tudi **trdih drv.** večja množina

Ponudbe na: **Em. Počjed, Ljubljana, Florijanska ulica št. 9.**

Nova dvokolesa, moška in ženska, s trpežno pneumatiko, še s staro kot pred vojno. Imam v zalogi več takih kompletnih dvokoles in večjo množino »SINGER« sivaletnih strojev, tudi s kabineto muzico. Vljudo se priporočam

F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg št. 28.

Prodaja dekler je zaloga:

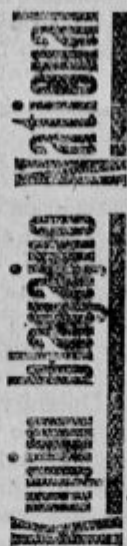
Cikorijo, Milo za pranje, Slivnuko in Tropinovec.

755

Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po pošt-nem povzetju trdika

A. Kušlan

Ljubljana, Karlovska cesta 15.

proti plačilu v gotovini. Ponu-be z navedbo cene in opisom blagajne na:

J. ARNBERGER, DUNAJ
XII. Dunkelgasse 35.

Za TRGANJE, REVMO in NOTRANJE
bolezni več stoletij preizkušeno kopališče

LIPIK (Slavonija) **64° C**

Tudi med vojno pozimi in poleti v obratu.

S kopeli združena preskrba. Prospekt pošlji
KOPALIŠKO RAVNATELJSTVO.

Radioaktivni, alkalčni, solno kislini in jod vsebujoči topli vrelci.
ZDRAVLJENJE Z BLATOM.

Kranjska Industrijska družba Jesenice-Fužine rabi za svoje tovarne na Savi, Javorniku in Dobravi

predelavce in delavce

in sicer razne delavce pri pečeh, valjavce, strojne delavce, ključavničarje, kurjače, elektrike, težake kakor tudi predelavce za obrat in električno obratovanje. — Prosilci naj se javijo čimprej pismeno z navedbo zahteve plače, starosti, samskega stanu ali so oženjeni, jezikovne sposobnosti ter vojaških razmer. — Invalidi naj naznanijo, kako so bili ranjeni in v koliko so sposobni za delo.

100 litrov zdrave domače pijače osvežujoče, dobre in zelo gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muskatelce, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec. Skaziti se ne more. In domača pijača se lahko polni polni hladni v zimski tudi vroča namesto rumne ali žgane. Snoviznana, navedila staneje stroškov. Naslov za naročila

JAN GROSLICH, drožerija pri angolu, Brno 643, Morava.

500 kron v zlatu če ne odstrani trema Groslich »zav-ven spajajočim milom vse solne pege, mase, solne opekline, ogro, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kožo mila dostno svežo in nežno. Cena K 575 s poštino vred. 3 porcije stanejo K 16—, 6 porcij K 3070. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za naročila

JAN GROSLICH, drožerija pri angolu, Brno 643, Morava.

Dijamanti za rezanje stekla za steklarje in domače rabe. Dijamante za steklarje morem dobaviti sodaj le št. 4 po K 1170. in št. 5/1, po K 16—, ker je dovoz prekinjen in se more surovo blago dobiti le težko in po visokih cenah. Povzete 85 vinar, več za resno in solidno blago imeti **JAN GROSLICH, drožerija pri angolu, Brno 643, Morava.**

Framydol je sredstvo za pomajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brado za trajno temno pobarva. I steklenica s poštino vred K 270.

Rydyol je rožnata voda, blešča lica. Učinek je čudovit. I steklenica s poštino vred K 245. Povzete 85 vinar, več. Naslov za naročila: **JAN GROSLICH, drožerija pri angolu, Brno 643, Morava.**

Ugodna prilika za nakup.

Dobro znani

„park hotel Mallner“ na Bledu (Gorenjsko) se prodaja

s popolno opravo, pravico na jezeru, z mnogimi njivami, travniki in gozdom **dne 24. aprila na javni dražbi.**

Dražba se prične dopoldne ob 9. uri na licu mesta v hotelu Mallner na Bledu. Hotel s popolno opravo je cenjen na 224.215 kron; od te vsote odpade 52.900 K na opravo. Najmanjši ponudek za hotel z opravo znaša 112.108 kron, vadij 22.500 kron.

Dalje se prodaja hiša z vrtom v cenilni vrednosti 42.218 K z najmanjšim ponudkom 21.109 K, vadij 4222 K.

Njive, travniki, pašniki in gozd, ki se prodajo posamič, so cenjeni na 39.500 K; najmanjši ponudek znaša 26.400 K, vadij 3950 K.

Vse posestvo je cenjeno na 305.903 K; najmanjši ponudek znaša 159.730 K in potrebnih vadij 30.600 K.

Interesentje naj si pravočasno preskrbe potne liste in legitimacije (Passierscheine) (te izdaja »Passierscheingruppe« v Ljubljani) za vstop na Kranjsko (Bled).

Zahvala.

Za premnoge izraze sožalja ob težki izgubi, ki nas je zadela s prerano smrtjo našega iskrenoljubljenega brata in strica, prečastitega gospoda

Valentina Ep. Aljančiča

duhovnega svetnika, župnika v pok. in posestnika

izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo. Predvsem se zahvalujemo preč. g. duh. svetniku-soščicu Fr. Brenčetu za vodstvo pogreba in vsej prečastiti duhovščini, meščanstvu in uradništvu, vsem sorodnikom in drugim, ki so se od blizu in daleč v tako obilnem številu udeležili pogreba in blagopokojniku izrazili zadnjo čast; zlasti se zahvaljujemo še blag. gospodu dr. Ed. Šavniku za njegovo veliko skrb, in prečastitemu gospodu Pečariču za tolažbo ob težki uri.

Prebлага pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Kranj—Bistrica, dne 13. aprila 1917.

Globoko žalujoči ostali.

Med Slovenci na Nižje Avstrijskem.

Vsled ukaza prevzvišenega gospoda knezoškofa goriškega sem šel obiskat begunce na Nižje Avstrijsko. Od kod so ti begunci? Ali so Slovenci? Morda so celo kakšni Italijani iz Istre, Pulja? Morda so Hrvati? Pri posredovalnici v Ljubljani so trdili, da so Šempeterci. No, pa dobim g. župana iz Šempetra in ta pravi, da ni tod niti enega Šempeterca. — Sicer pa, da so le Slovenci! Bomo se že kaj pogovorili! Ali kod in kje jih dobim? Prevzvišeni mi je imenoval par mest; drugo naj poizvem na Dunaju. Prevzvišeni mi je dal veliko naslovov, kam naj se obrnem na Dunaju, med drugim tudi naslov veleč. g. dr. Knavs, begunskega centralnega odbora in druge. — Kamor sem prišel, sem slišal še kak dober nasvet, kak dober nauk, dobil kako dobro knjigo. Dobri ljudje na Ježici so mi poskrbeli viaticum, šunko, surove in kuhane klobase, prekajeno meso, perilo, razne steklenice — češ, le, le vzemite, tam bo trda. No, srčna hvala! Pa glej, kaj se mi zgodil — Ali je bil kovčeg premajhen, ali moja nervoznost prevelika: pridem na Dunaj, pa vidim, da mi veliko reči manjka. Ali sem doma pustil, ali po poti zgubil, ali kaj? Pa, hvala Bogu, klobase so še tu! — In g. dr. Knavs tudi najdem kmalu. Če vse nauke pozabim, vse naslove zgubim, to dvoje zadostuje. — (G. dr. Knavs mi je tudi naročil, da moram te svoje doživljaje opisati v »Slovincu« — če mi g. urednik ne vrže vsega v koš!)

Torej, bil sem pri g. dr. Knavs! Peljal me je v slovensko sirotišče, povedal kako otroke uči slovenskih in hrvaških molitvic, kako hodi z njimi po dunajskih cerkvah. Povedal mi je še veliko drugih reči, med drugim, da naj grem kamor morem in znam, ker mi on ne more nič svetovati. Potem mi je razkazoval Dunaj. — Hodil je tako hitro, da sem ga kljub dolgim nogam komaj dohajal. — Tako naglo je baže treba hoditi po Dunaju. Šla sva po vseh cerkvah pogledat, seveda vedno v tek. — Tudi drugih znamenitosti mi je g. doktor pokazal silno veliko. Rekel sem, da naj greva v »Rotovsko klet«, pa mi je odgovoril, da se to pač ne strinja z mojim imenom. In pri tem je ostalo. Drugi dan sem nadaljeval pot v St. Pölten, zmučen in truden. Šele tam sem zvedel deloma na škofiji, deloma na glavarstvu, kje so slovenski begunci. Razdeljeni so v 22 vaseh.

»Slovenca Bog ne zapusti«, pravimo drugače; pa lahko rečemo: Slovence križ ne zapusti. Pa je tudi res. Že v prvi občini sem to videl! Pyhra. To je trg, južno od St. Pöltena, 40 vin. plačar za tramvaj v Harland — tu je veliko tovarn — 3 ure pa hodi peš proti vzhodu skozi gozd, pa si v Pyhri. — Kako so bili ljudje veseli, ko so zaslišali slovenski pozdrav! — Prošenj ne morejo delati, ker ne morejo tajniku dopovedati, česa rabijo, potrebujejo. Obleke ni, obuvala ni, kruha ni, duhovnika ni. V cerkvi drugače molijo, drugače pokopavajo itd. itd. Kdo more vse naštetiti? Tajnik je z njimi prijazen, župan tudi, pekarica tudi; en duhovnik, kaplan tudi še. Ta zna laški, ena begunka zna tudi laški, tej potožijo, ona prestavi, g. kaplan pa pomaga, kjer more in kolikor more. Pa kaj, ko ne more biti povsod, večkrat ga ni dobiti in kedar bi ga najbolj potrebovali, ga ni. — Gorje človeku, ki ne zna jezikov! Ubogi ljudje! Zdi se, da so preplašeni, občutljivi, vajeni slišati le žalitve! Žal, žal, da tudi tam čutijo in sumijo žalitev, kjer je ni! Jezika ne razumejo. Če se dva Nemca pogovarjata, se že o beguncih, če pa slišijo še besedo »Flüchtlinge«, potem pa fantazija doda vse mogoče. No, marsikatero stvar sem še poprašal. Kako bi bilo dobro, da bi tam bil človek izobražen, več nemškega jezika. Marsikaj bi pomagal, posredoval in sprijaznil. Dobre volje ne manjka tudi pri Nemcih. Ker pa sedaj ti vidijo pri naših ljudeh le temne obraze — ker ne razumejo njih žalosti — so sami tudi vedno bolj neprijazni. Žal da pride potem do neljubih besedi, prerekanja itd. — Vse bi poravnalo — znanje jezika. —

Tam so skupaj — v Pyhri — ljudje iz vseh mogućih vasi. Semolič iz Gaberji pri Sovodnjah z otroci. Že tri leta po svetu. Ves poln žalosti in obupa. Ta le domov, domov hoče! Kam? Ko ni mogoče! Bil je kamnosek — cestar; rad bi dobil vsaj blizu Ajdovščine kako podobno službo. — Tam je tudi družina Sulič iz Prvačine; dva mladeniča 16 let; kdor ima delo za njih, naj piše v Pyhri, Egelsee 1. — Ravno tu so tudi drugi Prvačkovci. Poprašali so, kje je njih župnik, pa sem povedal, da ga je nadškof poslal na oni kraj Dunaja med begunce. Tam so — v Pyhri — tudi Dornberžani, Zaloščani, Šempasci itd., iz vsake vasi nekoliko. Vsi so edini v tem: ne v barake! Raje umreli!

Na glavarstvu so mi povedali, da jih pojde tje še 300. Naj svetujem to ljudem in naj povem, da bo tam bolje zanje. Pa nič ne pomaga! Le ne v barake — pravijo. In pri odhodu sem jim moral samo to obljubiti, da bom sporečil njih želje na glavarstvu: ne v barake! — Ne, Bog z Vami! Pri- de lepo vreme, pride delo na polju. Pripo-

ročal sem, da naj se ljudstvu priporoči, naj begunce vzamejo na delo in jim dajo tudi hrano. Morda bo bolj Bog se jih usmili in jih tolaži. — Gospod župnik je bil do mene sila prijazen; prosil me je celo, naj še pridem, — da obiščem te begunce, in obljubil vedno svojo prijaznost in pomoč v vseh zadevah. Naj mu bo tu izražena moja zahvala! — Šel bom tudi tje, kadar mi bo le mogoče. — Če bi kdo imel meni kaj sporočiti v zadevi teh ubogih ljudi, naj mi piše na naslov: I. Vodopivec, St. Pölten, Franziskanerkloster.

Glasbeno dramatični večer v deželni gledališču v Ljubljani.

I. večer v torek 17. aprila ob 8. uri zvečer.

Sodelujejo: V koncertnem delu: gospa Cilka Otahalova, bivša operna in koncertna pevka češkega narodnega gledališča v Pragi, dvorne opere v Stuttgartu in slovenske opere v Ljubljani. — Gospa Marija Peršlova, bivša operna in koncertna pevka mestnega gledališča v Poznanju in slovenske opere v Ljubljani. — Gdč. Angela Malič, altistinja, gdč. Mila Počivalnik, sopranistinja, gdč. Jeni Peršlova, absolventinja konservatorija, pri klavirju. — Moški zbor: G. Lavoslav Pahor, glasbeni vodja koncertnega dela. — V drami: Dame in gospodje: Gospa Zolija Zvonarjeva, bivša prvačinja dvornega gledal. v Sofiji in kralj. hrvatskega gledal. v Zagrebu kot gost, g. Milan Skrbinek, g. Anton Danilo, režiserja slovenskega gledališča v Ljubljani, g. A. Juvan, g. J. Gorski. — Spored. I. del: L. Hudovernik: »V celici«, bas (alt) solo; Richard Strauss: »Ljubav«, pesmi, poje gospa M. Peršlova. Slov. narod. pesmi. Harmoniziral L. Pahor. »Soča voda je šumela.« »Kaj pa ti pobič.« »Je pa davi slanica pala.« »Kako bom ljubila.« »Oj ta mlinar« (koroška). »Ko dav' odšev.« Koje moški zbor. — L. Meyerber: »Ples senc«, iz opere »Dinorah«, A. Maillart: Arija iz opere »Puščavnikov zvonček«, poje gospa Cilka Otahalova. — II. del. Slovenske narodne pesmi. »Šopek šestih vojaških narodnih pesmi«, priredil L. Pahor. — »Moja kosa je križavna« (koroška), zapisal Fr. Kramar. — »Moj očka ima komička dva«, »Čukova ženitev«, harmoniziral L. Pahor. — A. Dvoržak: »Prorok Kubeznik«, »Tolazba«, J. Pelz: »Idila, valček (češka), dvospevi. Pojo: sopran gospa Cilka Otahalova in gdč. M. Malič. — III. del. »Maska satana«. Groteska v enem dejanju. Spisal Pavel Cimer. Preložil Josip Šest. Režiser M. Skrbinek. — Igra se vrši v ravnateljevi pisarni. — Vstopnina: Sedeži v ložah: I. nadstropje loža št. 10, 9 in 8 po 5 K, v ostalih po 4 K, sedeži v pritličnih ložah po 3 K 50 v., sedeži v ložah II. nadstropja po 3 K, rezervirani sedeži po 3 K in 2 K 50 v., parterni sedeži po 3 K 50, 3 K, 2 K 50 v. in 2 K, balkon po 3 K, 2 K 50 v. in 2 K, galerijski sedeži po 1 K. — Sedeži v predprodaji pri blagajni deželnega gledališča.

Manifest nove ruske vlade Poljakom.

Poljski listi priobčujejo po uradni petrograjski brzojavni agenciji besedilo oklica nove ruske vlade Poljakom, ki se glasi:

»Poljak! Bivša politična vlada Rusije, vir vašega suženjstva in našega razbitja, je padla za vedno. Osvobodjena Rusija, vpoosebljena po provizorični vladi, ki je od nje vpostavljena in legitimirana, vam pošilja bratski pozdrav. Ključ vas do življenja in svobode. Stara vlada vam je obetala lažljive obljube, katere bi sicer lahko izvedla, toda jih ni hotela. Centralne države so izkoristile njen greh, da bi Vašo deželo zasedle in uničile. Namen obljube iluzoričnih političnih pravic, ki se ne raztezajo na celega poljski narod, ampak samo na del od sovražnika trenutno zasedenega ozemlja, je stremil izključno za tem, da premaga Rusijo in njene zaveznike. Za to ceno so hoteli kupiti kri naroda, ki se ni bojeval nikoli, da vzdrži despotizem. In tudi sedaj se noče poljska armada bojevati pod ukazi dednega vraga za uničenje svoje lastne svobode in za razkosanje svoje domovine.

Bratje Poljaki! Tudi za Vas bje ura velikega prebujenja! Svobodna Rusija Vas kliče v boj v svojih vrstah za svobodo naroda. Ruski narod, ki je vrget raz sebe jarem, priznava tudi polskemu narodu polno pravico sklepanja o lastni bodočnosti po lastni volji. Provizorična vlada, zvesta dogovorom z zavezniki, zvesta skuenemu načrtu vojne z bojevitim germanskim svetom, smatra vpostavitve neodvisne poljske države iz vseh pokrajin, kjer imajo Poljaki večino, za predpogoj trajnega miru v prihodnji novo prerojeni Evropi.

Poljska država, združena z Rusijo na podlagi svobodne vojaške zveze, bo ustvarila silni val proti pritisku centralnih držav na slovanske narode. Svobodna, združena Poljska, si bo sama začrtala obliko svoje vlade. Izrazila bo svojo voljo v ustavnem zboru, sklicanem na podlagi splošne glasovalne pravice v stalnem mestu Poljske. Rusija ima trdno opredeljeno,

da bodo narodi, ki so živeli stoletja in stoletja združeni s Poljsko, dobili na ta način popolno jamstvo svoje družabne in narodne eksistence. Ruski ustavodajni zbor je končno pridobil in vzdržal novo, bratsko zvezo. Ta ustavodajni zbor bo dal tudi svojo privolitev na teritorialno premembo ruske države, ki je potrebna za ustanovitev svobodne Poljske.

Bratje Poljaki! Sežite v roko, ki vam jo nudi svobodna Rusija. Zvesti stražarji velike tradicije davnine, vstanite, in začnite novo dobo nove zgradbe Poljske. Naj združijo bodoča enotnost naših narodov in naših držav tudi enotnost naših čustev in naših src. Naj najde klic zvestih prijateljev Vaše svobode s ponovno silo v Vašem srcu odmev. Naprej v boj! Ramo ob rami, roka v roki! Za Vašo in našo svobodo! —

Slede podpisi vseh ministrov.

Oklic ima gotov namen, pa Poljaki na ruske besede ne bodo nič dali. Preveč so trpeli, da bi njihovo trpljenje, pod ruskim jarmom moglo odvagati obljube.

»Glos Narodu« dostavlja: »Na ta način je priznana zgodovinska potreba neodvisne vloge v vrstah državnih narodov od obeh vojnih strank in od vseh treh držav, ki so pred dve sto leti skupno zbrisale Poljsko s karte Evrope. Z akti 5. listopada je morala revolucionarna Rusija izvajati posledice.«

Junaki na Krasu.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

Po zadnjih hudih bojih z Rusi 12. in 13. avgusta 1916 v Galiciji smo prišli 15. avgusta t. j. bilo je ravno na praznik Marijinega Vnebovzečja v vas Borežnica koder smo v ondotti galiski cerkvi imeli sv. mašo pri kateri smo se spominjali izgubljenih bratov, in dali Mariji zahvalo za srečno vrnitev iz krvavih bojev meseca julija in avgusta 1916.

Drugi dan obišče naš polk general pehote nadvojvoda Franc Karl, sedanji naš presvetli cesar. Polk se razvrsti v vrste, in naša godba zaigra — Bog ohrani... pričemur postanejo obrazi resni, spominjajo se na zadnje hude boje in na delo katero smo opravili domovini — našemu presvetlemu cesarju. Naš sedanji presvetli cesar pristopi in gre od ene vrste do druge, vprašuje tudi infanteriste skoro popolnoma slovensko (malo mešano s hrvaškimi) kako je bilo v zadnjih bojih? Kje je doma? Kako se počuti? Kako so domače razmere? itd. Pri tem se je naš presvetli cesar dolgo mudil, — vse se je čudilo njegovi veliki prijaznosti. Ko je bilo pregledovanje in osebni pogovori končani napravi naš presvetli cesar govor, v katerem se zahvaljuje polku za njegovo junaško delo v bojih z Rusi od 1. do 7. julija pri Kobilica potoku, in 12—13. avgusta pri Bochorysznici; nam pove novico da se preselimo že drugi dan v našo ožjo domovino, na soško bojišče, izraža zaupanje v nas, da bomo proti zahrbtnemu sovražniku Lah, ravno tako opravili svojo dolžnost, pridobili tako čast polku, in domovini prostosti — svobode. Veliko je bilo veselje pri tem sporočilu, in še večje ko smo drugi dan bili že v železniških vozovih in se peljali proti domačem kraju.

Prišli smo sem na Kras, koder so namočena tla s krvjo naših bratov, in se dela zemlja po njihovem kamenju iz njih trupel.

Ravno ob času našega prihoda, si je iskal Lah pot na Trst, in si je odločil zato dneve oktobra, in novembra 1916, katere smo imenovali mi 8. in 9. laško ofenzivo. Ker sem opisal razvoj 8. in 9. laške ofenzive, stališče polka pri Hudenlogu v članku priobčenem v »Slovincu« 23. XI. 1916, mislim da bo čitateljem »Slovenca« to še v spominu, in bi bilo zatoraj odveč to še enkrat popisovati. Tudi uradna poročila od 8. in 9. laške ofenzive, in visoka odlikovanja pri polku, spominjajo na te krvave dneve.

Ker je uvidel Lah, da so časi za potovanje na Trst slabi, nas pusti od tega časa naprej, precej v miru. Edino kadar pripelje posreči municijo iz Amerike ali od kod jo že dobiva, takrat nam hitro pokaže modele novih granat! Pač pa je od naše strani dobil sedaj že večkrat neljuba presenečenja. Tako nam je pri teh neumnostih prepuštil po več sto ujetnikov, katere smo potem izpraševali o njihovih načrtih. Kakor so izpovedali, jih to zelo moti, in si nemorejo tega prav tolmačiti, kaj to pomeni.

Ker se bližamo spomladi, in ker so civilisti morali se umakniti zavoljo vojaštva daleč od bojne črte, in ker je treba da porabimo vsako ped zemlje, je odredila vojaška oblast, da se mora vsaka vojaška rezerva porabiti za kmetijska dela in tako nadomestiti pri obdelavi zemlje odšle civiliste. Ker smo imeli tudi mi to srečo da smo postali enkrat rezerva, smo obesili puške, in prijeli za plug, lopato, vile, in nož za obrezovanje trte. Gnoja za obdelavo je zadosti, kar je glavno, ker sedaj je prebivalcev tukaj več kot ob mirnem času, in ker je tukaj tudi veliko topašstva je tudi veliko kmetij, in hude zatorej vse hude obdelano in zaenojeno kot le kdaj.

Sejali bomo malo, pač pa več sadili. Sejali bomo ječmen, sadili pa krompir in tursko. Tudi vinograde bomo popravili kar se bode dalo, zakaj pri polku je veliko Primorcev, Dolenjcev in sploh ljudi kateri so iz vinorodnih krajev doma, in se torej razumejo na trto. Tudi naši Gorenjci kateri so obiskovali kmetijske šole, in imeli doma pri hiši kakšno trto (brajdo) jim tudi delo s trto ne bo prišlo kot tuje v roke.

Kako bo potem z žetvijo? — Rečeno je, da ako promeha vojska, in pridete civilisti do žetve nazaj, ostane žetev vam, in plačate vojaštvu samo vrednost semenaj, ako pa vojska žetve ne bo upoštevala pa ostane pridelek vojaštvu, civilisti pa dobite nekaj odškodnine za zemljo, kot neko najemnino.

Pripomniti je, da ako bomo mi vojak tukaj ob času žetve, ne bojo imeli sadeži časa za dozorenje! Veselje za obdelavo polja imajo fantje večje, kot pa za delo v zakopih. Zakaj ker tukaj se vsaj lahko prosto gibljejo. Zvečer ko se delo neha, se zberemo na sredi zapuščene vasi in zapojemo pri stari slovenski lipi kakšno prav po kranjsko.

Tudi naša godba nas razveseli v večernih urah s svojimi koncerti. Prišli smo že tako daleč v tej nesrečni vojski, da imamo nedaleč za bojno črto Kino-gledališča, katere tudi sedaj od časa do časa malo pogledamo. Samo ta grdi Lah nam pa tega ne privošč, da bi se v njegovi bližini zabavali v Kinu, in nam je tako pred nekaj dnevi enega fanta na sredi gledališča težko ranil z drobcem granate, katere je v neposredni bližini gledališča eksplodirala.

Sedaj se bližamo Veliki noči. Na Veliko noč gremo najbrže v Kino, samo ako pride Lah na misel, da se mi danes najbrže v Kinu zabavam in bi nam poslal par granat »als ein Akt für sich«, bi bilo pa že neumno da bi bil v Kino nesrečen, ko je poprej mogoče iz hudih bojev zdrav prišel! —

— Gregorc. —

Tretja Velika noč na bojnem polju.

(Izvirna poročila »Slovincu«.)

Leta 1915. je bilo naše bivališče na malem hričku, pod katerim je pela tužno pesem krvava Zalotvinska Bistrica. Sredi meseca marca smo si že za silo uredili bivališče, seveda le toliko, da je vsakdo v slučaju slabega vremena vtaknil glavo na suho. Prišel je praznik velika noč; vreme smo imeli zelo slabo. Snežilo je neprestano, tudi hud mrz je bil. V zgodnjih jutranjih urah sem se vzdignil s trdega ležišča, za prvo silo se malo s suhimi rokami obrisal po obrazu, misleč na umivanje, nato pa opravil nujna dela; v prvi vrsti sem moral skopati grabenček izpod ležišča, pod katerim je stala voda in mi namakala suhe kosti in kožo. Obuvati in oblačiti se ni bilo treba, torej je bila vsa toaleta kmalu gotova. Nato sem šel k bližnjemu studentu po vodo. Idoč slišim klicati moje ime — ozrem se — nikoga ne zapazim. Klici se ponavljajo — začel sem se zanimati, kdo me kliče. Dobil sem odgovor, da je še nekdo drugi z enakim imenom. Radovedno stopim bliže revne, nizke barake in spoznam v tuji osebi mojega bratranca. Tako sem prvič v svojem življenju spoznal svojega bratranca. Začel se je kmalu živahen pogovor o ljubi domovini in o grozoti vojne. Kakih 10 korakov od bivališča mojega bratranca je pridno kahal njegov prijatelj leže na mokrih tleh žgance ter pihal iz vse duše v slabi ogenj. Kmalu je bilo praznično kosilo gotovo — povabljen sem bil tudi jaz. Seveda si nisem pustil dvakrat reči, točno sem držal žlico v rokah. Bilo nas je nič manj nego 8 okolu malega ruskega kotlička. Pridno smo zajemali po žgancih. Hvalili na vse načine izborno jed na tako velik praznik, katere nam je istotako dišala kakor nekdanj v srečnih časih najboljši kolač v lepi domaciji. — V pondeljek nismo imeli več moke, zato ni bilo treba kuhati žgancev in seveda tudi ne jesti. Zadovoljiti smo se morali s suhim komisom. Tako so minuli prvi prazniki na bojni črti.

Leta 1916 smo spremenili mesto. Tako smo na krasnem kraju sredi Tirolske bivali v mali vasi za rezervo, ter čakali kedaj pride čas, da požgečkamo malo Pepinota, kar se je tudi pozneje zgodilo. Okolu nas so se mogoče razprostirala visoka gorovja pokrita s snegom, krasna vinska trta je že začela poganjati. Na veliko soboto je odkorakal celi regiment v 5 minut oddaljeno vaško cerkev, v kateri so zapeli slovenski fantje »aleluja«. Obiskal je hrabre 17te sam divizionar in z velikim ponosom zrl v oči fantom, ki so mu bili vedno zvesti in neustrašivi. Po vstajenju smo defilirali pred g. divizionarjem, kateri ni mogel prehvaliti reda in izurjenosti polka. Dospevši domov smo dobili čaj, ter se kmalu vlegli k počitku. Na veliko nedeljo smo šli k službi božji, potem je bilo kosilce, katero se je razločevalo od vsakdanjega; dobili smo zrezke in dobrega fizičla. Popoldan smo balinali na lepem vrtu, katerega je dičila lepa vinska trta. Pred večerom smo zapeli nekaj slovenskih pesmi. Nato smo se razšli vsak na svoj prostoriček in kmalu zasli. Ponedeljek je bil enak nedelji. Vre-

me je bilo krasno. Tako je pokrila temna nač druge pramike v tujini.

Položaj v Brzezanyh.

»Kuryer Lwowski« poroča o položaju mesta Brzezany, ki leži ob bojni črti, naslednje: Na splošno ima mesto pač še tisto lice kakor preje, toda življenje postaja čimdalje žalostnejše in mesto je čimdalje bolj zapuščeno. Dan za dnem prihajajo nove ruske granate in kopljejo poleg starih vedno nove jame. Ob lepem vremenu stresa gromenje topov mestno zidovje in tla, pokanje pušk in ragljanje strojnih pušk nič ne preneha. Od juga in vzhoda pogosto prihajajo ruska letala, ki jih preganjajo naši topovi. Noči razsvetljujejo rakete in žarometi. V jasnih nočeh so ruski letalci že večkrat obiskali mesto, toda vržene bombe doslej niso napravile posebne škode; večinom popoka le nekaj šip. Ruske granate so tu vsakdanji gosti in kak dan jih pade na stotine. Zadnji čas uporabljajo Rusi velike izstrelke, ki jim pravijo »Ivane«; ti izstrelki povzročajo v zraku podobno živžganje in bučanje kakor možnarski izstrelki, njihov učinek je pa še mnogo strašnejši. Vendar so pa doslej še vsi »Ivane« tako srečno padli, da niso povzročili nobene posebne škode. Pet takih izstrelkov je nedavno padlo v bližino bolnišnice, a brez večjega zla. Rusi običajno obstreljujejo le po en del mesta; tu se prebivalci poskrijejo po kleteh in za zidovi, v ostalih mestnih delih pa gre življenje svojo običajno pot dalje. Zato ima tudi vsak mestni okraj svoje posebne spomine na strašne preživele ure. Seveda pa prebivalstvo nikoli ne ve, kateri mestni del si izberejo Rusi za cilj. Večkrat se dogajajo pravi čudeži, ko pridelejo izpod razvalin na dan živi in nepoškodovani hišni prebivalci. Otroci, ki so že tretje leto brez šolskega pouka, se malo zmenijo za granate. Vedno so prvi zraven, kjer se razstrelki kak sovražni izstrelki. Preskrba z živili je še dokaj ugodna, ter veljajo sedaj naslednje cene: ržena moka 60 v., goveje meso 6 K, svinjsko meso 12 K, surovo maslo 24 K, mast 20 K, slanina 16 K, sir 5 K 60 v., sladkor 1 K 40 v. kilogram; mleko liter po 1 K do 1 K 20 v., petrolej do 70 v. liter.

Slovenska vojaška pisma.

(Priobčil J. H.)

1. Janez Andreju. — »Dragi brat. Predno Ti kaj pišem, Te prav srčno pozdravim. Dragi brat, nič se ne boj, če si potrjen, zaradi tega Ti ni treba biti žalosten, saj ni nič hudega. Le veselo zavriskaj in veselo zapoj. Če boš prišel na Taljana, ga vsakega ubij, bati se ne smeš nič, samo Boga se boj.«

2. France Micki. — »Draga mi Micka. Sedaj se Ti najprej lepo zahvalim za Tvojo karto, ker sem jo prav iz srca z veseljem sprejel. Oj draga dušica Ti, to mi je dolgočas po Tebi, ali kaj si morem pomagati, ker ni drugače, da mi ki nosimo hlače moramo biti tukaj, da varujemo Vas, da Vas ne doseže taljanska zver, ker ona nam pije kri in ako nam ne da Bog kaj kakšnega konca, ne vem ali se še kdaj vidiva ali ne. Jaz sem zdrav kakor ribica v vodi in tudi Tebi želim ravno tako. Sedaj Ti pa pošiljam mnogo srčnih pozdravov. Prosim, odpiši se kaj, če Te je volja.«

3. Jaka Lojzki. — »Na Pustno nedeljo. Najprej Te prav lepo pozdravim in Ti želim, da bi Te moje pisanje pri najboljšem zdravju našlo. In nocoj v moji službi sem premljeval, kakšen pust je bil prej v civilu in kakšnega smo imeli pri vojaki, prvega in drugega in kakšen je tretji, vsi

so za en dr., gili tako je. Sedaj se je tudi pri nas začel post, pa pri tobaku, smo ga že fuč. Pa pravijo, da ga menda ne bo več, pa meni še čisto lahko mine, se drugi še bol grenko držijo, ko pa jaz. Piši mi še. Te pozdravljam, Tvoj Jaka.«

4. France svoji družini. — »Predraga mi soproga in otroci moj! Najprej Vas vse skup srčno pozdravim. Odkar sem se vrnil sem, nisem še nič prejel od Vas, nobene pisma, kakor tudi ne druge pošiljave, za kar sem Vas prosil v začetku tega tedna. Težko pričakujem, ker me skrbi, kako je pri Vas. Danes smo bili tukaj skupno pri sv. maši, med katero je tudi bil lep primeren govor v dveh jezikih. Opomnil nas je č. g. feldpater že na velikonočno spoved, da poskrbimo tudi sami, če bi nam ne dovolili naši predstojniki in da se poslužimo in udeležimo milosti in pripomočkov, ki se delijo in dobijo ravno v največji meri pri prejemanju sv. zakramentov z največjim uspehom za sedanji bridki čas v vojni, za dušo in telo; da on bo že poskrbel, kar bo v njegovi moči, da bomo vsi lahko opravili svojo dolžnost, da živimo tudi dejansko po njegovih naukih in se v voljo božjo v vseh težavah udamo, tudi če bi nam bilo tukaj umreti, da vsaj to večno srečo po smrti pridobimo, za katero je Jezus Kristus za nas na sv. križu umrl. Z Bogom.«

5. Oče svojemu sinu. — »Bojščice, dne —. Sprejel sem Tvojo karto in se Ti zahvalim za pozdrav. Le nadalje priden bodi in živi tako, kakor sem tudi Jožku pisal, da boste v tolažbo zapuščenih materi. Le nikar jih ne žalite, to jim bo olajšalo bridke ure, in s tem boste, dragi otroci plačevali trud in skrb matere do Vas. Sprejmi Ti in vsi Tvoji bratci in sestrice moj čestitoski blagoslov, ki naj Vas varuje vsega hudega! Srčni pozdrav vsem, zlasti pa Tebi pošilja Tvoj oče.«

4 registrirane blagajne 1 velika omara za led

so naprodaj. — Natančneje so polzve pri

Mlekarski zvezi,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Sprejme se deklica s primerno šolsko izobrazbo, dobrih krščanskih starišev kot

učenka

v trgovino z mešanim blagom pri trdki Fr. Bernard na Polzeli, Savinjska dolina na Štajerskem. 902

Učenec

za mesarsko obrt se takoj sprejme pri Alojziju Brecljniku, Spod. šiška 25.

Proda se iz proste roke 910

hiša

v Rožni dolini št. 197

(vila Antonija).

Vse podrobnosti se izvedo istotam od 12. do 3. ure popoldne.

Na prodaj sta

dve hiši

poleg zaloge Mengeške pivovarne na Javorniku pri Jesenčah (Gor.). Prva stoji pri cesti in se v nji izvršuje gostilniška obrt, druga nekoliko višje proti železnici. V drugi hiši je več delavskih stanovanj in spada k njej njiva in vrt. Cena jako ugodna. — Pojasnila daje: ADELA BALOH NA JESENICAH.

Šivilja sprejme učenke

v pouk.

Ljubljana, Breg št. 18, III. nadstropje.

Kupijo se dobro ohranjene

štelaže in pult

za špecerijsko trgovino. Kje, pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 873.

Kostanjev les

se kupi

v vsaki množini.

Plača se dobro. — Ponudbe na

Ivan Ogrin,

Laverca pri Ljubljani.

Prodajalka

vajena mešana stroka, izurjena nekoliko knjigovodstva, večja slovenščina in nemščina, pridna in zanesljiva, želi službo v mestu ali na deželi. Naslov pove uprava tega lista pod št. 859.

Kostanjev les

od 1 m dolgesti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni trdka

J. Pogačnik,

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da je pri meni več parov

briljantnih uhanov in prstanov

na razpolago po nizkih cenah. — Se najtopleje priporočam Franciška Furlan, roj. Kobilica, Pot v Rožno dolino št. 8.

Jožef Jug

pleskarski in likarski mojster

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Štambilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčuk - štambilijev

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Vrtnar

z Goriškega išče službe. Kdor ga potrebuje, naj poišče naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 919.

Henrik Weisz Nagysallo (Kom. Bars)

Ustan. 1910.

dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključeno. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči. Par damskih čevljev K 35.— K 40.— K 45.— in K 50. K 55. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.— K 60.— in K 70.— Par čevljev za gospode K 45.— K 50.— K 55.— in K 60. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, najnižje cene. 1 skatija krema za čevlje K 1.—

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnate čevlje (šolne)

in slamnate podplate za v čevlje

kateri sem začel izdelovati na debelo, tako da vsakemu lahko postrežem. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah prav dobro došla. Naj vsak poskusi! FRANC GERAR, tovarna slamninkov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 197

Vojna zapeljna ura

natančno regul. in repa. Nikel ali jeklo K 12.— 16.— 20.— a radij. svetiln. kazalščem K 16.— 20.— K 24.— v srebrnem okviru K 18.— 24.— K 28.— a radij. svet. kazal. K 30.— 36.— srebrna zapeljna ura na elast. K 30.— 36.— 40.— 14 kar. zlata zapeljna ura na elast. K 100.— K 120.— K 140.— 3 letno pisмено jamstvo. Pošilja po povzetju. Nikar riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad

a. in kr. dvorni založnik Brax št. 1533 (Česko). Na željo se vsakomur zastoj pošlje moj glavni cenik.

Vsakovrstne

108

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročitev. Cene primerne nizke, postrežba, kakor je v takem času najbolje mogoča. FR. GERAR, tov. slamninkov v Stobu, pošta in žel. post. Domžale pri Lj.

G. F. Jurásek

vplavalac glasovirjev in trgovec glasbil

Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojalnica glasovirjev, pianin in harmonijev. Ugodna razmena in desetletno jamstvo. Špeciální zaved za vplavljanje ter popravila vseh glasbil. Vplavalac v »Glasbeni matici« ter v vseh slovenskih zavodih.

Zaradi starosti prodam iz proste roke

!! po primerni ceni !!

bivšo suknarsko tovarno !!

katera je dolga 88 metrov, široka pa 10½ metra. Stoji na precej močni vodi, katere padec znaša 4 metre. Poslopje je enonadstropno. V pritličju in v prvem nadstropju je železna transmisija. Okrog tovarne je 5 oralov zemljišča. Tovarna je pripravna za vsako obrt. Na razpolago je tudi električna moč, bodisi kot gonilna moč ali za razsvetljavo. V poslopju se nahaja tudi vodovod 853 z dobro pitno vodo. Oglase sprejema:

Jernej Grlic, posestnik, Zgoša, pošta Begunje pri Lescah, Gorenjsko.

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Julius Elbert.

Krapina

zdravi trganje revmo ischias 850 Pojasnila in prospekti zastoj.

Toplice (Hrvaško)

Brzjavke: Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 33 podružnic, Vagal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital 60.200.000 K Reserve 17.000.000 K

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 15

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsokdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 30. novembra 1916 K 143.241.140.-.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja